

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za inozemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5/A.
Telefon šte. 73, ponoči tudi šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri pošt. čk. zavodu: Ljubljana št. 11.843 — Praha číslo 78.180, Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 26. februarja.

Inteligenca, ki so jo zadnja leta klerikalci slepili s slovenstvom ter z zapadno - evropsko demokracijo, sedaj lahko v samih klerikalnih listih vidi, kakšen nekulturen, anacionalen in reakcionaren zelotizem se zbira okoli SLS. Kakor nedolžno, novorojeno dete je šele «Vodnikova družba», brez madeža in brez greha in vendar taka obsežna obrekovalna in lažna kampanja politikuje duhovščine proti njej! Slovenska knjiga, namenjena samo slovenskemu ljudstvu, a tolik strup in ogenj, ki ga siplje klerikalni Izrael na novo ustanovljeno «Vodnikovo družbo»! Skoraj ista gonja, kakor takrat, ko smo v Ljubljani slovesno odkrivali Trubarjev in Prešernov spomenik, isti derviški fanatizem, ki je Dalmatinovo in Cankarjevo slovensko knjigo zažigati na planitje grmad. Vse, kar se je dogajalo Trubarju, Dalmatinu, Vodniku, Prešernu, Gregorčiču, Jurčiču, Levstiku, Aškercu, Tavčarju in sploh vsem slovenskim kulturnim prvorojencem, ki so s svojim duhom ustvarjali Slovenecem trajne duševne in srčne vrednote, vse to se sedaj ponavlja v sramoto XX. stoletja «Vodnikovi družbi», katere dela in sadov je reakcije že v naprej strah.

Nas, ki poznamo pravo dušo, politiko in taktiko klerikalizma, niso nikdar očarale njegove neodkritostne in preverantske vabe. Zgodovina klerikalne dobe Slovencev je žigosana z narodnim izdajstvom, nemaralo in najgrišnim reakcionarstvom. Hlapčevstvo in duševno robstvo slovenskega ljudstva je bil in je ideal rimskih političnih prigančev. Mladini, ki je v metužu svetovne vojne bila vržena v mnoge nove probleme in ni imela prilike motriti početja klerikalizma na lastne oči, se ne čudimo, da je po volji sempitarnu podlegla njegovemu vplivu, nerazumljivo pa je, da so se nekaj časa klerikalci mogli hvaliti, da stoje v njihovih vrstah slovenski kulturni delavci, kakor da bi bilo mogoče, da se prijateljsko družita ogenj in voda.

Kar se med Slovenci ni slepo pokoravalo komandi vatičanskih ekspozitov, kar je bilo v resnici narodnega in ni služilo niti Dunaju, niti Rimu, so naši klerikalci v Avstriji uničevali, razdirali, ali vsaj ovrli v napreduku. Proti Ciril-Metodovi družbi, ki je bila posvečena samo slovenskim narodnim manjšinskim šolam, so uprizorjali dolgoletno cerkveno in versko haiko ter ustanovili «Našo Stražo» kot konkurenčno organizacijo, ki je seveda propadla, ker za take namene klerikalci nima denarja. Ze desetletja je slovenski in jugoslovski «Sokol» središče klerikalno-političnih in verskih napadov. Klerikalci so ukradli Sokolu kroj in ustanovili svojega «Orla», kateremu pa sprti postržejo peroti škofovi ljudje. V svetovni vojni je bil «Orel» prigajnač za «Prostovoljne strelce» ter kot tak izdajalec slovenskih interesov. «Slovenska Matica» je bila klerikalnem trn v peti. Proti njej so ustanovili «Leonovo družbo», med vojno pa z denunciacijo dosegli sistriranje njenega delovanja ter postavitve nemškega notarja za komisarja. Po prevratu so klerikalci oropali «Slovensko Matico» velikanske zaloge dragoceni knjig, ki so jih kupili za malenkostne denarje, da so pozneje z njimi veržili in navdiali cene slovenski knjigi. Škofova knjigarna je bogataša. «Slovenska Matica» pa osiromašila. Našteli bi lahko še celo vrsto kulturnih in drugih ustanov, proti katerim so klerikalci enak ali slično postopali, vsepovsod pa z devizo, da smejo med Slovenci obstajati samo udruženja, ki prisegajo na komando krive palice slepo pokorščino.

Ako danes divjajo klerikalci proti «Vodnikovi družbi», je to le dokaz, da vestno in točno izvršujejo svoj program brez vsake olepševalne in neiskrene taktike. Njihovo geslo: «Mi sami in samo mi!» je zopet tu, v svoji popolni nagoti. Vsaj za vse one slovenske kulturne delavce, ki se zavedajo, kaj znači kultura, že dovolj jasen moment, kake protikulturne orgije bi uga njali klerikalci v Sloveniji, ako bi kdaj dobili državno in avtonomno oblast v svoje roke. Komur je pri srcu lastna duševna svoboda, komur ni vseeno, da duša njegovega naroda ječi pod terorjem in suženjstvom propovednikov «Svete inkvizicije», ki jim ni nič sveto na svetu in v narodu in ki nele vero in cerkev, marveč tudi Boga smatrajo za tržno blago, mora z gnusom zavrniti besno divjaštvo klerikalcev proti «Vodnikovi družbi».

Grško-turški konflikt

London, 26. februarja. s. Med Grško in Turčijo je nastal oster konflikt radi granice ob Izlivu Marice. Turška je odklonila grški predlog, da se spor predloži haškemu razzodišču. Grška vlada je sedaj apelirala na Zvezo narodov ter prosila za intervencijo.

Zaključek rimskih razgovorov g. Ninčiča

Včeraj je dr. Ninčič ponovno konferiral z Mussolinijem, imel sestanek s francoskim poslanikom ter se je zvečer odpeljal v Švico. — Njegove izjave pred odhodom. — Londonski italijanski poslanik v Rimu.

Rim, 26. februarja. o. Minister Ninčič je bil včeraj popoldne sprejet od kralja v dolgi avdienci. Po avdijenci je konferiral dr. Ninčič z gen. tajnikom zunanjega ministrstva Contarinijem.

Danes popoldne se je sestel s francoskim poslanikom, s katerim je imel daljši razgovor.

Popoldne se je vršil drugi sestanek z g. Mussolinijem, na katerem so bili razgovori uspešno zaključeni.

Zvečer je dr. Ninčič odpotoval v Montreaux v Švico, kjer se nahaja njegova rodbina. Tam ostane dva dni. Dne 2. marca pride minister Ninčič v Pariz, kjer se sestane z g. Briandom.

Dr. Ninčič je dovolil poročevalcu «Tribune» razgovor, v katerem je izjavil, da je sestanek z Mussolinijem uspel dolgi priprav. Dalje je poudarjal, da je ideja priključitve v direktnem nasprotju s mirovnimi pogodbami, ki so zagotovile stabilnost Evrope in miru. Če bodo pričeli prekoračevati mirove pogodbe, se ne ve, kaj bo sledilo. — Na vprašanje, ali bo Jugoslavija zopet upostavila diplomatske odnose z Rusijo, je izjavil minister, da zaenkrat ni pričakovati nobene spremembe v odnosih do Rusije. Odnosali s Poljsko so zelo pristrani in Jugoslavija bo nastopila zato, da dobi Poljska stalen sedež v Svetu Zveze narodov.

Rim, 26. februarja. r. Italijanski poslanik v Londonu markiz Della Torretta je došel v Rim in je pred svojim odpotovanjem iz Londona konferiral z angleškim zunanjim ministrom Chamberlainom. Della Torretta bi imel pojasniti mnenje angleškega zunanjega ministra o vprašanju razširjenja Sveta Zveze narodov. Kakor se doznava, stoji Cham

berlain še vedno na stališču, da imajo tudi druge države pravico do stalnega mesta v Svetu Zveze narodov in ne samo Nemčija. Večina članov angleške vlade je nasprotna temu mnenju.

Pariz, 26. februarja. o. Dr. Ninčičevemu obisku v Rimu posvečajo tukajšnji politični krogi mnogo pozornosti in so mnenja, da bo rodil ta obisk znatne rezultate, ki bodo zadovoljili tudi Francijo. Rimski dopisnik lista «Petit Parisien» naglašja, da je Ninčičev posej velike važnosti in da bo našel v Evropi znaten odmev. Italija, Jugoslavija in Češkoslovaška vedo prav dobro, kako nevarna bi bila spojitve Avstrije z Nemčijo. Dopisnik «Tempsa» pravi, da se je govorilo v Rimu, da obišče Mussolinija tudi Pangalos. Ker pa Pangalos ne more zapustiti Grške, bo poslal v Rim svojega zaupnika polkovnika Tayu Larissa, bivšega vojaškega atašea pri grškem poslanstvu v Rimu. Ti sestanki imajo očividni namen, pravi «Temps», in gre za proučevanje položaja na Balkanu.

Rim, 26. februarja. o. Danes ob 13. je predsednik vlade Mussolini priredil svečan obred na čast jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Ninčiča. Obedo so se udeležili tudi jugoslovski poslanik Antonijevič, načelnik v jugoslovenskem zunanjem ministruvstvu Antič, načelnik dr. Ninčičevega kabineta Vukčević, jugoslovski vojni ataše v Rimu general Ječmenič in oboje jugoslovenskega poslanstva. Izmed Italijanov so bili navzoči notranji minister Federzoni, državni podtajnik za zunanje zadeve Grandi, senator Contarini, rimski guverner senator Cremonesi, general Bodrero in še druge visoke osebnosti.

Evropsko časopisje o rimskem sestanku

Glasovi italijanskih, francoskih in angleških listov.

Milan, 26. februarja. o. Današnji «Secolo» prinaša uvodnik pod naslovom «Beograjska politika», v katerem pravi, da se imajo Italijani zahvaliti dr. Ninčičevi politiki za znatno zboljšanje odnosov med Italijo in Jugoslavijo. Na Ninčičevo misijo v Rimu moremo, tako nadaljuje «Secolo», Italijani gledati le z zaupanjem. Izmenjava misli med dr. Ninčičem in Mussolinijem bo obrodila velike koristi. Ako dr. Ninčič v resnici želi postati član Sveta Zveze narodov, bo italijanska vlada seveda to željo primerno uvaževala. Medva antanta je v razsulu in njen duhovni vodja dr. Beneš je edini izmed treh zaveznikovih zunanjih ministrov, ki je imel že svoj sedež v Svetu Zveze narodov. Po vsem razumljivo je, da hoče dr. Ninčič končno priti na to visoko mesto. Prijateljstvo med Italijo in Jugoslavijo temelji na potrebi, da se ohrani status quo na Jadranu in v drugi vrsti na gospodarskih interesih, ki spajajo obe državi. Toda nikakor ni res, da je načrt priključitve tako škodljiv Jugoslovenom, kakor bi utegnili n. pr. škoditi nam Italijanom. Če smemo soditi iz besed, ki so se izgovorile na številnih jugoslovenskih zborovanjih in ki so jih napisali ugledni jugoslovski novinarji, razume Jugoslavija pod realizacijo priključitve nekako razdelitev Avstrije. Napram tej tendenci ne more Italija ostati indiferentna. Ako je treba v italijansko-jugoslovenskih odnosih še razčistiti kako točko, je to ravno točka, ki se tiče bodočnosti Avstrije, katero je treba razčistiti v smislu, da proti teritorialni nedotakljivosti Avstrije ne bi podvezla ničesar, niti Jugoslavija, niti Italija. Jasno je, da nekateri slovenski krogi želijo, da bi mi Italijani podpirali pangermanistično gibanje, le da se uredniči razdelitev Avstrije. Resničen mir pa zahteva nekaj povsem drugega.

London, 26. februarja. o. «Morningpost» piše: «Ni mogoče skrivati, da je namen Ninčičevega obiska v Rimu revidirati prijateljski garancijski pakt med obema državama z ozirom na poslednje pangermanske manifestacije, ki so v zvezi z bližnjim vstopom Nemčije v Zvezo narodov. «Daily Telegraph» pravi: Pangermanizem ima široko polje v srednji Evropi. Radi tega morajo države, ki imajo nemške manjšine, iska ti skupno defenzivno politiko.

Rim, 26. februarja. o. «Voce Repubblica» namiguje, da se je vršila razprava o garancijskem paktu med Italijo in Jugoslavijo. List teraža veselje, češ da se s takimi garancijskimi pakti vračamo k ženevskim protokolom in ideji Zveze narodov.

Rim, 26. februarja. o. «Popolo di Roma» piše glede Ninčičevega sestanka z Mussolinijem sledeče: Uradno poročilo po prvem razgovoru dr. Ninčiča z Mussolinijem ni navadno dvoumno poročilo, kakršnega se prav rada poslužuje evropska diplomacija, da odepša mednarodne sestanke. Nasprotno je včerajšnje uradno poročilo jasno in

jednako tako, da je odrglo vse tozadevno pisanje raznih listov. Spričo odkritosrčnega prijateljstva, ki spaja Italijo in Jugoslavijo že dve leti, je bilo Mussolinijevu srečanje z dr. Ninčičem nad vse prsrčno. Dogodek je posebno velike važnosti radi sedanje situacije ter radi predstojeh razprav v Zvezi narodov.

«Tribuna» pravi: «Ako upoštevamo poslednje mednarodne dogodke ter jih postavimo v zvezo z interosi Jugoslavije, si lahko mislimo, kako velike važnosti je srečanje dr. Ninčiča z Mussolinijem. Spričo tega dejstva je vsako upanje o novih pogodbah odveč.

«Gornale d'Italia» pa piše, da je znal dr. Ninčič s svojim miroljubno politiko in s spretnimi pogodbami visoko dvigniti ugled jugoslovenske krajevine v inozemstvu.

Nadaljevanje pogajanj z Anglijo

Beograd, 26. februarja. p. Po dogovoru so se včeraj ob 6. popoldne sestali v zunanjem ministruvstvu naši in angleški delovci za trgovinska pogajanja. Angleški poslovnik Cunard in trgovinski tajnik Harva sta izročila našim zastopnikom odgovor angleške vlade na prejšnji predlog naše delegacije o novi trgovinski pogodbi in konzularni konvenciji. O tem angleškem odgovoru se je pričela razprava, ki so se je udeležili dr. Rybač, Kukić, Boža Marković in M. Todorovič. Po zaključni seji so izjavili naši delegati in novinarjem, da so zadovoljni z angleškim odgovorom, posebno pa z onim delom, ki se nanaša na tarife in da upajo na skorajšnji zaključek trgovinskih pogajanj.

Povratek ministra Stojadinovića

Prispel je včeraj v Cherbourg ter se na potu domov sestane z Ninčičem v Parizu.

Beograd, 26. februarja. p. Danes popoldne je prispel v Cherbourg iz Amerike s parnikom Aquitania finančni minister Stojadinović. Podal se je v London, kjer ostane dva dni. V ponedeljek se odpelje v Pariz ter se sestane z Ninčičem. V Beograd se vrne dr. Stojadinović v četrtek ali petek.

Somorilec Rossi pobegnili

Pariz, 26. februarja. s. «Quotidien» poroča iz Nizze, da se je bivšemu vodji dopisnega urada italijanskega ministrskega predsednika Cesaru Rossiju, ki je kompromitiran v Matteottijski aferi in ga je policija strogo nadzorovala, posrečilo pobegniti v Nizze.

Izključenje komunistov iz Labour Party

Glasgow, 26. februarja. r. Nacionalni svet delavske stranke je s 60.000 proti 20.000 glasovi pritril sklepu liverpoolskega kongresa glede izključitve komunistov iz stranke.

Italija snuje protinemški blok

Zanimive informacije nemškega lista o pomenu in ciljih Ninčičevega sestanka z Mussolinijem. — Italiji prvenstvo v Srednji Evropi, Jugoslaviji na Balkanu.

Gradec, 26. februarja. s. «Grazer Tagespost» poroča iz Rima: Informacije iz najboljših diplomatskih virov so nudile vašemu dopisniku priliko, da je odkril politično ozadje rimskih razgovorov in jih postavil v pravo luč. Predvsem je treba ugotoviti, da se je sestanek obeh ministrov vršil na prizadevanje Rima. Italijanski agilni zastopnik v Beogradu general Bodrero se je že pred nekaj tedni po instrukcijah iz Rima javil pri zunanjem ministru dr. Ninčiču, da doseže sestanek med njim in Mussolinijem. Ta sestanek je bil najprej namenjen za Milan, kamor je odpotoval Mussolini, pričetkom februarja po diplomatskem dvoboju z dr. Stresemannom. Radi zaposlenja dr. Ninčiča pa je bilo srečanje odgodelo na dneve pred zasedanjem Zveze narodov. Ninčičeve simpatije za Italijo so znane, tako, da so bili rimski načrti brez mnogo okolnosti izvedljivi.

V Rimu se z vso gotovostjo zagotavlja, da bo med Italijo in Jugoslavijo sklenjena varnostna in obrambna zveza. Kot pogoj za to zvezo se navaja striktno ocvanje statusa quo v Srednji in jugovzhodni Evropi. Oba pogodbo sklepajoča dela se obvezeta, da bosta sedanje meje v Srednji Evropi branila celo z orožjem. Po posredovanju doktorja Ninčiča, ki dela tudi po nalogu dr. Beneša, skuša Italija pridobiti Francijo za svojo našč. Namen Italije, da bi zavrla naraščajoči pangermanizem, je v zvezi s tem, da si hoče Italija na podlagi novih rimskih dogovorov ohraniti prvenstvo vlog v Srednji Evropi, Jugoslaviji pa daje prednost na Balkanu. Prišlo bo tudi do majhnih obmejnih korektur v Juljski Krajini. Vprašanje slovenske manjšine v Italiji pa ostane za vedno pokopano.

«Grazer Tagespost» nadaljuje: «Po

direktnih informacijah iz Beograda, tako javlja naš dopisnik, večina jugoslovenskega javnega mnenja ne odobrava Ninčičevega koraka. Zveza z Italijo, ki bi šla preko prijateljskega sodelovanja, je najnepopularnejša zveza, ki si jo je mogoče predstavljati. S popolnoma utilitarističnega vidika je za Jugoslavijo pravnava z Nemčijo važnejša, nego zveza z Italijo. Trgovsko politični odnosi med Jugoslavijo in Nemčijo nudijo preveliko možnost razvoja, da Jugoslavija ne bi smela iskati sovrastva Nemčije. V ostalem je konstelacija med Rusijo, Nemčijo in Anglijo za slovenske narode v Evropi preveč zapeljiva. Priključitveno gibanje za Jugoslavijo ne pomeni nobene nevarnosti in bi se mogla brez nadaljnega izvršiti s pristankom jugoslovenskega javnega mnenja, ker v nekaterih krogih Jugoslavije z gotovostjo računajo, da bi prišlo pri tem do obmejnih korektur na Koroškem v prid Jugoslavije.

Končno je popolnoma negotovo, kako bo obsodila Ninčičev korak Narodna skupščina, ker so radičevci (?), kakor tudi jugoslovski nacionalisti proti tej italofilski zunanji politiki dr. Ninčiča. List zaključuje, da smo na predvečer zasedanja Zveze narodov pred zelo zanimivimi dogodki. Cilj Italije je, da bi ustvarila protinemški blok, kateremu naj bi pripadale Francija, Jugoslavija, Češkoslovaška in Poljska. Na drugi strani je prijateljstvo med Rusijo in Nemčijo zelo močno. Slovenske antantne države gravitirajo same po sebi proti Moskvi. Med Nemčijo in Anglijo se pripravlja zveza kapitala, dočim more Nemčija računati tudi na blagohotno stališče Amerike. Pri tej prerupaciji moči gre za izolacijo Nemčije ali Italije.

Radikali iščejo novih zaveznikov

Stalno nezaupanje med obema R. — Kriza vlade takoj po sprejetju proračuna. — Misija Ace Stanojevića. — Seja ožjega glavnega odbora NRS.

Beograd, 26. februarja. p. Današnji dan je potekel brez večjih političnih dogodkov. Napovedana je bila plenarna seja finančnega odbora, ki pa je bila odložena z motivacijo, da ima sejo radikalni poslanski klub. Odgovore seje finančnega odbora radi seje radikalnega kluba je v vseh političnih krogih izzvala veliko nevoljo. Vendar pa se tudi seja radikalnega kluba ni vršila, ker ni bilo prisotnih dovolj poslancev.

Kot važnejši dogodek se beleži, da je ameriški poslanik Dodge posejil ministrskega predsednika Pašiča. Misli se, da je ta sestanek v zvezi s predstojnim sklepanjem o ameriškem posojilu. Uradno pa se trdi, da je ameriški poslanik prišel k Pašiču zato, da se pri njem poslovi, ker bo v najkrajšem času odpotoval iz Beograda. G. Dodge je, kakor znano, odpoklican.

Ministra Krsta Miletić in dr. Srškić potujeta jutri v Zagreb, da v imenu vodstva radikalne stranke intervenirata v svrhu medsebojnega pomirjenja maloštevilnih pristaev radikalne stranke v Zagrebu.

Odnosaji med obema vladnima skupinama so tudi dalje ostali nezaupni in napeti ter je situacija še daleč od tega, da bi se mogla imenovati normalna. Pomirljive izjave Stjepana Radića za bodočnost niso mogle umiriti radikalov. Kriza vlade je odgodela radi potrebe, da se sprejme proračun.

Radikali, posebno posamezne skupine zelo živahno sondirajo teren za nove

kombinacije, ki naj bi zamenjale današnje vladno koalicio, čim se izglasuje proračun. Največji del radikalov stoji odločno na stališču, da je nadaljevanje dela z radičevci nemogoče ter da si mora radikalna stranka zagotoviti obstanek na vladi z zvezo z drugo parlamentarno skupino. Politični krogi pozorno zasledujejo akcijo Ace Stanojevića, ki že nekoliko dni biva v Beogradu in je imel več političnih sestankov. Nekateri radikali mislijo, da Aca Stanojević po nalogu g. Pašiča proučava možnost nove kombinacije, ki bi bila sposobna, da nadaljuje delo današnje koalicije, ako bi prišlo do razkola. Radikali trdijo, da se bo koalicio z radičevci prekinila, čim se sprejme proračun. Danes je Pašič dolgo konferiral z Ljubo Živkovićem. Ta konferenca se tiče sklicanja ožjega glavnega odbora, ki bo imel svojo sejo v nedeljo popoldne.

Beograd, 26. februarja. p. Ko je v radikalnih vrstah došlo do odkritih sporov, se je naglašala med radikali potreba sklicanja glavnega odbora stranke. Klub temu ni bil sklican. Sedaj se je g. Pašič odločil, da skliče glavni odbor za nedeljo popoldne. Kakor se trdi, se ima na teh sejah razpravljati o celotnem notranje-političnem položaju, predvsem pa o nezadovoljstvu, ki se zadnje čase pojavlja v radikalnem poslanskem klubu. Radikalni glavni odbor bo razpravljal tudi o vprašanju proslave Nikole Pašiča.

va. Schultze je napravil pri zaslišanju tako raztresen vtis, da so ga oddali v neko bolnico radi opazovanja njegovega duševnega stanja.

Pogreb dr. Ivana Lorkovića

Zagreb, 26. februarja. n. Danes popoldne ob 3. uri je bil pogreb dr. Ivana Lorkovića. Spreved se je začel pri umetniškem paviljonu. Pogreba so se udeležili za Narodno skupščino podpredsednik dr. Stanko Šibenik s poslanci dr. Peričem, dr. Hrasnicom dr. Kraftom, Drljevićem, Kokanovićem, Krnjecom, dr. Trumbićem, Urojićem, dalje zagrebski veliki župan, zagrebski mestni župan, armijski komandant general Matić z mnogimi oficirji, zastopniki civilnih oblasti itd. Krsto so z paviljona na voz prinesli poslanci Šibenik, dr. Perić, dr. Hrasnica, dr. Kraft, Drjević in Serneck. V mrtvaški voz je bilo vpreženih šest konj, sledilo je 7 voz z vencji. Pred Umetniškim paviljonom je prvi govornik dr. Bazala, nato pa dr. Ninko Perić, radičevski disident Urojić in dr. Trumbić. Po ulicah so se nabrale goste množice občinstva. Nekoliko pred 6. uro je spreved dospel na Mirogoj, kjer je govoril delegat federalistične stranke iz Splitske, nato pa zagrebski mestni podžupan Krstelić. Med petjem žalostink so spustili krsto v grob.

Falzifikatorska afera pred parlamentom

Tudi Schultze — umobolen!

Budimpešta, 26. februarja. s. Parlament je nadaljeval danes debato o poročilu preiskovalnega odbora. Poslanec Hegymegyi-Kiss (demokratska opozicija) je izjavil, da so on in skupina, ki jo on zastopa, prepričani, da mora Madžarska z vsemi narodi in tudi s sosedi živeti v miru, ker more le to zboljšati njeno usodo. Govornik ne more pristati na to, da je čast naroda istovetna s častjo vlade in mora grajati naziranje, ki zavija falzifikatorsko afero v patrijotično ogrinjalo. «Prepričani smo», pravi govornik, «da se ponarejanje frankov ni vršilo niti v narodnem interesu niti ni imelo patrijotičnih smotrov. (Hrup na desni.) Vlada in predvsem ministrski predsednik ter notranji minister so odgovorni za sistem, v katerem je prišlo do takega zločina, in sicer zato, ker ga niso preprečili, dasi so zanj vedeli. Zato mora vlada odstopiti!» Seja je bila nato odgodela do jutri.

Berlin, 26. februarja. k. Proti Schultzeju, ki je zapleten v madžarsko falzifikatorsko afero in ki je v tukajšnjem preiskovalnem zaporu, je bila uvedena predhodna preiska

Pričetek špecijalne budžetske debate

Glavne postavke proračuna vrhovne državne uprave. — Ostra a pravična kritika poslanca SDS Palečka. — Predlog SDS za prevedbo kronskih upokojenec.

Beograd, 26. februara. r. Današnja skupšćinska seja se je pričela ob 9. dopoldne. Objavljen je bil kraljev ukaz, s katerim se za zastopnika ministra za agrarne reforme Pavla Radlića v času njegove odsotnosti v Pragi imenuje minister pošte in brzojav dr. Benjamin Superina. Nato se je pričela špecijalna debata o proračunu vrhovne državne uprave, pokojalnih in državnih dolgovi. Kraljeva civilna lista znaša 24 milijonov dinarjev, apanaža princa Jurija pa 60 tisoč dinarjev ter draginski določila v znesku 120.000 Din. Izdatki za Narodno skupščino (za dnevnice poslancev, razne nagrade in skupščinsko upravo) znašajo 47.042.023 Din, za predsedstvo ministrskega sveta in za njegov dispozijski fond je določeno 2.933.940 Din, za Državni svet 6.086.220 Din, za Glavno kontrolno pa 17.612.720 Din. Za pisarno kraljevih redov je določeno 1.261.420 Din, za pisarno kraljevega dvora 2.051.160 Din, splošni izdatki, v katere spadajo tudi tajni fond, pa znašajo 32.270.000 Din. Pokojnine vseh civilnih in vojaških državnih uslužbenec znašajo 84.323.040 Din, vdovske pokojnine 21.600.000 Din, izdatki za ministre ter civilne in vojaške uslužbenca na razpoložljiv 1.803.920 Din, draginski doklade državnih uradnikov 388.105.351 Din, a za pokojnine skupno 498.057.551 Din. Postavka državnih dolgov za izplačilo amuitet in raznih obveznosti napram Narodni banki znaša 571.024.582 Din.

Govorili so poslanci Husein Alić (musl.), klerikalci Pušenjak ter zemljoradnik Joca Jovanović, ki je zahteval, naj vlada kaj ukrene proti lažljivim vestem o razmerah v naši državi, zlasti pa proti vestem v ameriškem in angleškem tisku, da smo mi krivi sarajevskega atentata.

Posl. dr. Paleček (SDS) se je obširno bavil s posojilom, ki bi ga imela naša država najeti v inozemstvu, kakor tudi s povzemanjem fin. ministra dr. Stojadinovića v Ameriko. Prej se je govorilo, da se posojilo ne more najeti, ker ni sporazuma med Srbij in Hrvatij, sedaj pa, ko je ta sporazum sklenjen, ni prav nič bolje. Dr. Paleček je naglašal, da naša država v inozemstvu glas zelo slabega plačnika. Dolgov ne plačuje niti lastnim državljanom, še manj pa seveda inozemcem. Državljeni so prisiljeni tožiti državo in jo rušiti. Rezultat vsega tega je splošno nezaupanje. Velika dela naša bi se izvrševala s pomočjo posojil in ne z investicijami iz rednega državnega proračuna. Radić je dejal o naši državi, da je velika električna centrala. To je res v toliko, ker imamo dosti vode, toda Radić je pozabil povedati, da ta centrala in urejena. Govornik je naglašal potrebo čim večjega izkoriščanja naših vodnih sil. Kljub temu, da je naša zemlja bogata, imamo veliko število brezposelnih zlasti v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in Lici, od koder se mora narod izseljevati v tujino, da si poišče kruha. Dr. Paleček je naglašal potrebo odprave monopolov. Ako bi se odpravil monopol na tobak, bi se razvila svobodna trgovina s tobakom in naša trgovska bilanca bi bila mnogo lažja in

večja. Razpravljajoč o proračunu Narodne skupščine, kritizira, da vlada niti najmanj ne respektira parlamenta in ne odgovarja na interpelacije in na vprašanja poslancev. Pribečevič: Minister za zunanje stvari sploh ne obvešča Narodne skupščine. Valder: Razen, ako ga Vatikan prisili. Govornik zahteva pojasnila, kaj je s stavbo novega parlamenta, ki se gradi že od l. 1907, torej 18 let. Kritizira dalje veliki dispozijski fond min. predsednika, govori o delu Državnega sveta, zapiski naraščajo, ker je premalo osebja, a še strašneje je, da ministri tudi ne respektirajo odločitev tega najvišjega upravnega sodišča. Govornik zahteva, da se gotove stvari odvzamejo kompetenci Državnega sveta ter se izročijo upravnemu sodišču. Stroški za pisarno kraljevih odlikovanj so mnogo previsoki. Plače za ministre na razpoložljiv naj se držijo. Država naj vendar enkrat izvrši svojo dolžnost napram kronskim upokojencem, ki ginejo od gladi. Sveta in človeška dolžnost vlade je, da popravi krivico, a je tudi naša mednarodna obveznost, sprejeta v mednarodnih pogodbah, da se to vprašanje pravično reši. Dr. Paleček predlaga v imenu SDS amandma, da se s priletnim novega proračunskega leta, t. j. s 1. aprilom 1926 kronski upokojenci prevedejo na dinarske. Končno razpravlja govornik o vojni odškodnini in zahteva, da se plača vojna odškodnina tudi oškodovancem iz prečasnih kraljev.

Na popoldanski seji je bil edini govornik Aleksa Žujović (rad.), ki je imel daljši govor, s katerim je izrazil mnogo posmeha in dovptov. Na koncu svojega govora je predlagal, da se dnevnice poslancev znašajo za 50 Din. Ker je vladna večina to njegovo zahtevo odklonila, apelira na opozicijo!

Nato se je prešlo k glasovanju. Predsedujoči dr. Subotić konstatira, da so Svetozar Pribečević in tovariši pravočasno predložili amandma glede partij 47 in 58, da pa finančni odbor o tem še ni ničesar sklenil, vsled česar predlaga, da so ti dve partiji rezervirata za pozneje. Sprejeto. Pri glasovanju o proračunu Narodne skupščine vpraša Pribečević, kaj je s amandmanom posl. Alekse Žujovića glede zmanjšanja dnevnice. Dr. Subotić je rekel, da je ta amandma prepozno predložen (Smeh). Zakaj nas je potem g. Žujović celo ure mučil! Nastane velik prepir med večino in opozicijo tako, da mora predsednik sejo prekiniti. Po 10minutni pavzi se je seja nadaljevala ter je večina izglasovala ta del proračuna.

Prihodnja seja bo jutri, na kateri se bo pretresel proračun ministrstva pravde. Razprava o proračunu v podrobnosti se bo vršila v nastopnem redu: Ministrstvo pravde, prosvete, ver, za notranje stvari, narodno zdravstvo, zunanje stvari, za finance, za vojno in mornarico, javne zgradbe, promet, pošto, šume in rudnike, poljedelstvo, trgovina in industrija, socialno politiko, agrarno reformo, izenačenje zakonov, za rezervne kredite, proračun dohodkov in finančni zakon.

Brazilijska bi imela nedvomno mnogo več šanc, da bi napredovala do stalnega članstva v Svetu. Zanj je ugodno, da je največja država v Ameriki, ako izvzamemo severne Zedinjene države. Brazilijska se odlikuje s svojimi 30.636.000 ljudmi ne le po številu prebivalstva, marveč tudi izredno ugodnih perspektivah za bodočnost. Njena površina (8.522.000 kvadratnih kilometrov) presega celo površino Zedinjenih držav (7.839.064 kvadratnih kilometrov). Tudi če odračunamo pragozde ob Amazonski reki, ki za naseljevanje in kultivacijo ne pridejo v poštev, ostane še vedno ogromen areal, ki more sprejeti še silno množino kolonistov. Brazilijska napreduje, kakor je tekom zadnjih petih, šestih desetletij napredovala Unija, in ostane v dveh, treh desetletjih ena najvažnejših velesil na svetu. Toda za to velesilo bodočnosti je neugodno, da je portugalska, dočim so vse ostale države južne in srednje Amerike španske. Zato so se pojavili tehtni ugovori, da bi mogla Brazilijska nastopiti pri Zvezi narodov, oziroma v njenem Svetu kot predstaviteljica latinske Amerike. Kot zastopnica latinske Amerike, ki se zelo intenzivno udeležuje delovanja v Zvezi, bi mogla namreč Brazilijska doseči permanentno mesto.

Španija ima pač najmanj šanc, da bi ji dovolili permanentno mesto. Na pozicijo velesile se ne more sklicevati, niti po političnem vplivu, niti po vojaški moči, niti po številu prebivalstva (20.845.000). Ako bi bila njena vloga v latinskem svetu pomembnejša, osobito ako bi imela dobre zveze s špansko južno Ameriko, bi bile njene šance dokaj ugodnejše. V današnji izoliranosti pa njena kandidatura pač ne prihaja resno v poštev.

Ostane najresnejši kandidat — Poljska. Poljska se glasom svojega časopisa poteguje za permanentni mandat, sklicujoč se na dejstvo, ki bi se mogel smatrati kot zastopnik slovanskega sveta. To je res; v hrbtu imajo dobre pozicije Romani in Germani, osobito po pristopu Nemčije, slovanske države morejo doslej priti samo začasno vanj, dokler ne spremeni sovjetska Rusija svojega stališča. Seveda pa je to naglašanje slovanskega argumenta bolj za notranji svet, nego za mednarodni forum, ki je dovteten za drugačne razloge. Debata o teh bo odločila usoda poljskega permanentnega mesta.

Pariz, 26. februara, d. Japonska vlada je sporočila zaveznikom, da bo njen zastopnik v Svetu Zveze narodov glasoval izvemljen za Nemčijo proti vsakemu razširjenju Sveta. Istočasno je sporočila Brazilijska, da ne reflektira na svojo kandidaturu s pogojem, ako ji dajo stalni člani Sveta garancijo, da bo mogla kdaj pozneje ponovno postaviti svojo kandidaturu.

Odločna poljska zahteva v Ženevi

Ministrski predsednik Skrzynski je oficijelno izjavil, da bo zahteval za Poljsko stalno mesto pri Zvezi narodov. d. Varšava, 25. februara.

Ob priliki prvega branja ratifikacije locarnskih pogodb je podal ministrski predsednik grof Skrzynski na današnji seji parlamenta obširne izjave o poljskem stališču do Locarna in Zveze narodov.

Ministrski predsednik je izjavil med drugim: Locarno pomeni za Poljsko mednarodno priznanje medsebojnih francoskih in poljskih pravic glede pomoči v primeru neizvzanega napada. Poljsko-nemški odnosi so lojalno in korektno postavljeni na polje, priznано tudi s strani angleške politike, in sicer v skladu s francosko - angleško politiko, v čemer je zagarantirana naša varnost. Vstop Nemčije v Zvezo narodov more le povečati njeno aktivnost.

Locarnske pogodbe ne smejo spremeniti niti črke v pravih Zveze, ako se hoče ohraniti svetovni mir. O tem problemu bo razpravljalo bodoče zasedanje v Ženevi, kjer bo kamen spodbite tvorilo vprašanje preustroja Sveta Zveze narodov. Nemčija bo zavzela na podlagi člena 4. Zvezinih statutih mesto, rezervirano za zavezniške velesile. Pod tem pojmom pa se v duhu statutih ne razumejo oni, ki so nekaj mogli, ali ki morejo pričarati največje število topov in strojnih pušk, ali oni, ki morejo imeti v najkrajšem času največ letal, temveč oni, ki so preizkušeni boritelji demokracije in svobode narodov.

Praktična interpretacija duha Zvezinih statutih nas vodi k zahtevi, da mora dobiti Poljska istočasno z Nemčijo svoje mesto v Ženevi. Ni naš namen, da bi se bavili v Ženevi z državljanji tujih držav, ali da bi stremeli po pridobitvi vlade v svobodnih mestih, tudi ne, da bi stegali roke po kolonijah. Locarno ne sme ustvariti novih privilegijev na škodo varnosti drugih držav. Svet mora dobiti zaupanje v poljsko politiko.

Berlin, 26. februara, 1. Prva uradna vest, da bo Poljska na seji 8. marca zahtevala permanenten sedež v Svetu Zveze narodov, je povzročila v vladnih in političnih krogih veliko razburjenje.

„Deulig Journal št 8“

Prinaša med drugim boksaške velikane. Frano Diner in njegov učitelj in manager Sab-Nahr. Paolino, Harry Stein, Haymann, Dieki mann in Noak. Dancy

Kino „Dvor“

Francosko-ruska konferenca

Francoski in ruski delegati izražajo upanje na ugoden izid. p. Pariz, 25. februara.

Danes se je pričela na Quai d'Orsayu francosko - ruska konferenca za ureditev dolgov caristične Rusije. Konferenco je otvoril ministrski predsednik Briand, ki je v prisrčnih besedah pozdravil polnoštevilno sovjetsko delegacijo ter izrazil upanje, da se bodo posvetovanja topot končala ugodno za obe »priateljski« državi. Ministrski predsednik Briand je naglasil posebno interese, ki jih ima na teh pogajanjih francoski narod.

V imenu ruske delegacije je odgovoril njen predsednik Rakovski, ki je izjavil, da je že iz sestave delegacije razvidno, kakšen pomea pripisuje sovjetska Rusija tej važni konferenci. Nato je imel daljši govor predsednik francoske delegacije minister de Monzie, ki je izjavil: Francija je dokazala že v Locarnu, da želi vedno sodelovati v miru z vsemi evropskimi in drugimi državami. Naloga francosko - ruske konference so z mednarodnega stališča sicer lažje, nego so bile naloge locarnske konference, ki je umela rešiti težke probleme mednarodna značaja, toda za Rusijo in Francijo so te naloge ravno tako važne, kakor so bile locarnske za ostale države. Minister de Monzie je naglašal zgodovinsko prijateljstvo, ki je vezalo obe državi ter je izjavil, da vsebuje konferenca svečano priznanje načela o izključitvi medsebojnega vmešavanja. Uspeh konference bo pričetek nove mirovne dobe. Tekom svojega govorja je dal de Monzie razumeti, da bo francoska delegacija na vsak način zastopala zahteve francoskih državljanov, ki so posodili svoj denar Rusiji.

Poslanik Rakovski je v svojem odgovoru izrazil nado na ugodno rešitev vprašanja ruskih dolgov in na vzpostavitev rednih odnosaev med obema državama. Povdaril je, da eventualni sporazum ne bo škodoval interesom drugih držav in da bo le člen v verigi splošnega miru. Za predsednika konference je bil izvoljen de Monzie.

Locarnska razprava v francoskem parlamentu

Govor poročevalca Paula - Boncoura. — Komunisti in desnica napadajo pakt. — Važne Briandove izjave. n. Pariz, 25. februara.

Včeraj popoldne je otvoril poročevalac zunanjega odseka socialist Paul-Boncour s svojim govorom veliko debato o locarnskih paktih. Paul-Boncour je branil te pogodbe kot mirovno jamstvo za Francijo. Uvodoma je razpravljaj o karakteristikah versajškega miru, ki vsebuje poleg časasnih odredb tudi ukrepe stalnega značaja. Med prve spada n. pr. zasedba Porenja, med druge pa vsi koraki, ki vodijo k stalnemu miru. Najvažnejša je organizacija Zveze narodov. Razorožitev se ne more izvesti v isti meri pri vseh narodih. Po sklepu versajške pogodbe se je pričela razorožitev pri Nemčiji, ki je povzročila vojno. Toda pogodba predvideva za poznejše splošno razorožitev. To je vlogni kamen in najsijajnejši del versajške pogodbe poleg povratka Alzacije — Lorene k materi domovini.

Ko je v nadaljnjem izjavljanju Paul-Boncour pohvalil Herriota, da je prvi našel v Londonu sredstvo za internacionalizacijo reparacijskega programa, je nastalo viharno ploskanje na levici in v centru. Tudi Briand je ostentativno ploskal. Kot Briandovo zaslugi je navedel govornik, da je umel premagati odpor Anglije proti sporazumu, ki ne leže v omejenem interesnem okviru britanske politike, in da je pripravil Anglijo do podpisa renskega pakta in ostalih pogodb o vzhodnih mejah.

Pri razlagi posameznih točk renskega pakta je prišlo do burnih incidentov. Ko je izjavil Boncour o čl. 15. §. 7. da vsebuje vrzel, namreč za slučaj, če ne more priti v Svetu Zveze narodov do enotnega stališča in mora nato priti spor pred razsodišče, je vzkliknil general Saint-Just:

„Tedad bodo Nemci v Parizu, zbornica pa v Bordeauxu, dokler se ne zaključi debata pred Zvezo narodov.“ Ta medklie je izzval velikanski hrup in ostro prekanje med levico in desninarsko opozicijo.

Prvi za Boncourom je govoril komunist Marcel, ki je izjavil, da je imel locarnski pakt soglasno svrhu, da loči Nemčijo od Rusije in jo spelje v angleške vode.

V imenu desnice je nastopil vojni invalid polkovnik Fabry, ki je ostro kritiziral locarnski pakt, s katerim se je žrtvovala sigurnost Francije. Angleška obljuba pomoči je napisana v tako elastični obliki, da je Anglija mirne duše lahko podpisala pakt.

Tu je govornika prekinil ministrski predsednik Briand ves razburjen: »Če Anglija izjavlja, da bo v določenem slučaju stopila na našo stran z vsemi svojimi silami na suhem, na morju in v zraku, to torej za Vas nič ne pomeni?«

Fabry: »Ni nobenega dogovora med obema generalnima štaboma.«

Briand: »Francoski narod se ne sme varati o pomenu locarnskih pogodb. Locarno se mora vzeti kot celota. Anglija, Italija, Poljska in Češkoslovaška so na strani Francije. Če bi bilo tako leta 1914., ne bi bila izbruhnila vojna.«

Fabry: »Versajška pogodba nam daje garancijo proti Nemčiji s petnajstletno

zasedbo Porenja. A Stresemann je izjavil, da bo imel locarnski pakt za posledico izpraznitev Porenja.

Briand: »V pogodbi ne stoji o tem niti besedice.«

Fabry: »Toda mi smo že izpraznili Köln.«

Briand: »To nima nič opraviti z Locarnom.«

Fabry je nadalje opozarjal, da je razvidno, da izdaja Nemčija ogromne vsote za oboroženje, posebno za »Schutz-polizei«. »In Francija se naj razoroži? Trdi se, da je Francija pokazala v Locarnu svoje pravo lice, mene pa bolj vznemirja pravo lice Nemčije. Že nemški šolarji ne poznajo drugega kot sovražstvo in željo po maščevanju.«

Briand: »Stresemann se je skliceval na čl. 431. versajške pogodbe, ki pravi da se morejo roki za zasedbo skrajšati, če Nemčija izpolni svoje obveznosti. Locarno ničesar ne spreminja na Versaillesu. V locarnskih pogodbah ni niti besedice, ki bi mogla dati trohico upanja na predčasno izpraznitev.«

Fabry: »Nismo mi poklicani delati koncesije. Nemčija mora doprinesiti dokaz svoje dobre volje. Ona mora prednjačiti. Mi ji bomo sledili.«

Skrčenje kreditov za Sirijo in Maroko

Pariz, 26. februara, s. Na današnji seji zbornice je prišlo pri posvetovanju o budžet skih dvanajstih za tekoči mesec do živahnih incidentov, ko sta komunistična poslanca Vaillant-Couturier in Cachin protestirala proti kreditom za boje v Siriji in Maroku in so bili ti krediti za milijon frankov dejansko reducirani.

Kritiki obeh komunističnih poslancev se je priključil poslanec republikanecdemokratske unije de Jardin, ki je ostro napadel generala Sarraila in zahteval njegovo kaznovanje. Pri tem je prišlo do burnih prizorov med desnico in levico zbornice, tekom katerih je nacionalist Francals zapustil dvorano.

Končno je bil med ogromnim hrupom s 264 proti 246 glasovom sprejet predlog socialističnega ministra, da se od vlade zahtevajo krediti skrajšo za 1 milijon frankov, s čimer je hotela zbornica demonstrirati za sklep miru. Pozno popoldne so je nadaljevala v zbornici debata o Locarnu.

Politične beležke

+ Delo ministra prosvete. V beograjski »Politiki« čitamo: Medtem ko se minister prosvete St. Radić izprehaja po državi troimenega naroda ter pridiguje, naj Srbj ostanejo Srbij in da Hrvatij ni treba, da bi ne bili Hrvatij, pač pa da se zbira samo okoli njega, je delo v ministrstvu popolnoma zastalo. Profesorji ne dobivajo povzanih plač, do katerih imajo pravico po zakonu, honorarji za nadurečse že od novembra ne izplačujejo, a v nekaterih gimnazijah, zlasti v južni Srbiji, profesorji niti plače za februar in januar še niso prejeli. Ker se stvari razvijajo na tak način, se je treba vprašati, kako se bodo šele po 1. aprilu, ko stopi v veljavo novi proračun, ki ga je minister »štediša« zelo enostavno okrnil.

+ Hudičev rep. Citirajl smo nedavno poslanico avstrijskih Skofov zoper telesno kulturo, moderne plesne, modo in drugo. Citirali samó, ker so citati sami — v rubriki »Iz življenja in sveta« - po našem dobrodušnem gustiranju zadostovali. Le to smo glede na predstuno moderno plesanje ljubljanskih klerikalcev dostavili, da tudi oni lahko poberejo kakšno poučno zrno iz poslanice avstrijskih Skofov. Ljubljanski klerikalci so si to stvar vzeli k srcu, zato pa je dr. Koroščeva »Straža« v Mariboru tako - le zaživžgala: »Kder hoče vedeti, kako zna »Jutro«, ki je seveda krščansko in nikdar ne stori nič proti veri, obliči s pravo framasonsko gnojnico vse, kar stori kat. Cerkev, povzdigo morale, naj si prečita njegovo pamflet v številki z dne 23. februara, t. l. o poslanici avstrijskih Skofov. Cioveku pride nehoti na misel zgodba o hudicu, ki je hotel ljudi slepiti, pa se je začel delati pobožnega in je šel celo za mežnarja, pa se mu ni posrežilo, ker svojega dolgega, hudičevega repa pač ni mogel skriti.« Kaj nam preostaja drugega, kakor da pristavimo piko! To pa zgolj zato, da hudičev rep mariborske »Straže« ne bo prikrajšan.

+ Radićevski humberg z občinskimi volitvami v Dalmaciji. Kakor znano, se radićevci neprestano pritožujejo nad zavlačevanjem občinskih volitev v Dalmaciji. Dalmatinski radikalni list »Država« pa odgovarja na te pritožbe, da so radikalni poslanci iz Dalmacije že trikrat posredovali pri notranjem ministru zaradi pospešenja izvedbe občinskih volitev v Dalmaciji, radićevski poslanci iz Dalmacije pa niso niti s prstom mignili in niso niti hoteli iti skupaj z radikalnimi poslanci k notranjemu ministru, da bi zahtevali razpis volitev. Nasprotno so pod vplivom poročil dalmatinskih organizacij HSS radićevski poslanci iz Dalmacije kakor tudi klub HSS ovirali, da bi se izvedle občinske volitve. Namesto volitev so zahtevali, naj se jim skoro vse občine v Dalmaciji izroče v njihove roke, oziroma, da naj bi se njihovim zaupnikom kot občinskimi komisarjem izročila uprava občin. Tako je torej radićevska seljaška demokracija. Proti občinskimi komisarjem so samo zato, ker niso ti komisarji radićevci, volitev pa bi se radi izognili, ker bi jim bile bržkone kot vladni stranki neljube. Radićevska zahteva po volitvah je navaden humberg, s katerim prikrivajo radićevci svoje prave namene.

K potovanju dr. Ninčiča v Rim

Interesantna izvajanja italijanskega lista.

Oficijozno glasilo monarhistične nacionalne organizacije v Milanu »La Monarchia« je objavilo 31. januarja članek o položaju v Črni gori, čegar vsebina je važna ravno zaradi sedanjega potovanja dr. Ninčiča v Rim v svrhu ureditve čim ožjih prijateljskih odnosov med našo državo in Italijo. Iz omenjenega članka je razvidno, da v Italiji še vedno obstoji »nacionalni komite za neodvisnost Črne gore« (!), dasi je črnogorsko vprašanje že rešeno s sklepom podgoriške narodne skupščine l. 1918 in je likvidirano črnogorsko emigracijsko gibanje, čegar vodja Jovan Plamenac je celo postal titularni minister v naši državi. Članek je poln besnih napadov proti Srbom in Srbiji in poln obrekovanj o nečloveškem postopanju naših oblasti v Črni gori. Posamezni črnogorski odmetniki se opisujejo kot junaki, Srbji pa kot barbari. Pisec članka zagovarja »osvoboditev« Črne gore od naše države, inakar bi avtomatično prišla na vrsto tudi »osvoboditev« Dalmacije.

Med drugim pravi »La Monarchia«: »Dalmacija se nahaja med Črno goro in Italijo. S katere strani bi mogla intervenirati Srbija? Čim bo Črna gora osvobodjena izpod srbskega suženjstva, ji bo lahko vzdržati vstajo na vseh mejah Jugoslavije, predvsem na meji Makedonije in na važni meji Albanije, ki se nahaja pod robstvom Beograda. Mrznija proti Srbiji se bo razplamtela na vseh mejah ter bi mogla kompromitirati tudi meje Beograda samega. Srbija je vse to tako dobro razumela, da se je zatekla pod zaščito (!) takozvanega prijateljskega pakta z našo vlado, s katero ljubimkuje, da bi jo izdala, čim bi prišla v nasprotje z drugimi državami. Srbija se ne bo odrekla Juljski Kraljati. V Jugoslaviji so se tolačile nettunske konvencije na razne načine, dasi so bile za nas zelo težke. Kljub našemu ponušanju je italijansko stališče nezdržljivo s srbskim.

Bilo bi zelo primerno, ako bi naši patrijoti vedno družili vprašanje Dalmacije z vprašanjem Črne gore v svrhu osvoboditve ene in druge. To je bistvo jadrnškega vprašanja. Srednja rešitev ni nikaka jasna rešitev. Madžarsko vprašanje je postavilo Mussolinijevo

vo potrpežljivost na veliko preizkušnjo. Italija je z ozirom na to pripravljena, da dá svoji balkanski politiki novo smer in morebiti je blizu čas, ko bo izvedla to politiko izven prijateljskega pakta. Upamo, da obstoj ta pakti samo, na papirju. Naše stališče v vprašanju prekinitve grško - jugoslovenskih pogajanj more biti simptomatično. List »Echi e Commenti« od 5. julija pr. l. je pisal: »Ta jasna izprememba italijanske politike izziva tem globokeje iznenadenje, ker stremi Italija odkriti po prijateljstvu z Grško, ki so jo Italijani pobijali doslej kot svojo neprijetno konkurentnjo na Sredozemskem morju.« Italijanska akcija se razvija aktivno tako v Albaniji kakor v Rumunskij. Ta dejstva ne morejo ostati neomenjena, ker predstavljajo etapo nove orientacije italijanske politike na Balkanu, ki bi mogla izzvati mnoga iznenadenja.»

O štirih kandidatih za permanentno mesto v Svetu Zveze narodov

V kratkem se bo odločilo, ali se Svet Zveze narodov razširi in če se razširi, katere države bi dobile stalni sedež v njem. Kandidati za razširjenje so iz vseh delov sveta. V prvi vrsti prihaja v poštev Poljska. Toda permanentno mesto zahtevajo tudi Španija, Brazilijska in Kitajska.

Kitajska je že ponovno postavila svojo zahtevo, da se ji prizna značaj velesile in stalni glas v Svetu. Pač z minimalnim upanjem na uspeh. Res, da je Kitajska za Anglijo po številu prebivalstva prva država na svetu; ima namreč 439 milijonov prebivalcev, dočim jih ima Velika Britanija z vsemi kolonijami in dimonijami vendarle nekoliko več, in sicer 464.585.000. Toda Kina je danes komaj senca države, kaj šele velesile. Njen ugled v inozemstvu je minimalen. Kako bi ji moglo velesile priznati popolno enakopravnost, faktično in pravno, če mora Kitajska še danes priznavati na svojem ozemlju eksteritorialnost evropskih podanikov, posebne privilegije inozemskih trgovcev, konzulatov in vojaško-policijskih postad. Država, ki jo velesile tretirajo kot silo, manjvredno po svoji organizaciji in mednarodni sposobnosti, vendar ne more računati, da bi jo iste velesile posadile na vplivno pozicijo permanentnega člana v Svetu Zveze narodov.

Naši kraji in ljudje

Klerikalci in „Vodnikova družba“

Stirinajst dni že traja v vseh klerikalnih listih koncentrični ogenj proti Vodnikovim družbi. Radi bi jo družbo koj po rojstvu zadušili, ako bi jo mogli. Nobeneza stvarnega argumenta ne morejo navesti proti nji; toda to jih čisto nič ne moti, saj si sproti lahko izmišljajo vse mogoče grehe ki jih družbi nato podtikajo anticipirajo za bodočnost. Zakaj ta besna gonja proti družstvu, ki ima prav tako pravico do obstoja, kakor n. pr. »Družba sv. Mohorja« ali »Slovenska Matica«? Nj težko to uganiti! Včasih so imeli klerikalci pri nas monopol za izdajanje ljudskih knjig. Od vsega začetka so imeli »Družbo sv. Mohorja« trdno v svojih rokah. Po prevratu se jim je s spretnim manevriranjem in pretkanimi spletkami posrečilo dobiti odločilen vpliv tudi na »Slovensko Matico« in jo popolnoma uspraviti, da ne dá že leta in leta od sebe nobenega znaka življenja. In »Matica« je bila edina organizacija, ki je s svojimi neklerikalno barvanimi knjigami kalila klerikalnem vodu. Ko je po prizadevanju klerikalcev, »Slov. Matica« zaspala in prenehala z delovanjem, je vzela »Družba sv. Mohorja« takorekoč izključno v zakup izdajanje slovenskih knjig za široke ljudske mase. Da je to ustrezalo klerikalnim namenom, kdo bi o tem dvomil?! Vsa književna širokim plastem naroda namenjena produkcija je bila tako v klerikalnih rokah in za dobre Slovence so v številnih izvodih izhajali samo poljudni spisi, ki so nosili »imprimatur« mariborskega in — čujite in strmite — tudi inozemskega celovskega škofa — Nemca! Da je bilo to klerikalcem navdse po godu, je pač jasno, saj so se nadejali, da si pribore s pomočjo tako uniformirane in unificirane književnosti nazaj stari vpliv in staro veljavo med ljudskimi masami, ki so in imeli nekoč v blaženih časih pokojne Avstrije. Zelo pa mora stati njihova stvar na slabih nogah, da se sedaj tako strašno boje »Vodnikove družbe«! Povsem naravno je torej, da sedaj-besne in divjajo, ko vidijo, da se najdejo med Slovenci ljudje, ki nečesto priznati klerikalnega književnega monopola. Seve ti na blaznost mejeji napadi niti za trenotek ne spravijo iz ravnotežja onih, ki so ustvarili, dobro zavedajoč se svojih plemenitih in vzvišenih smotrov, »Vodnikovo družbo«. Nasprotno, ti napadi so jim dobrodošli: 1.) ker so najboljša reklama in propaganda za »Vodnikovo družbo« in 2.) ker jih ti napadi odvezujejo od vsake obzirnosti. Sklicevaje se na te napade bi slovensko napredno časopisje lahko pač upravičeno stopilo na plan s pozivom, naj izstopijo iz Mohorjeve družbe vsi na predpno misleči elementi, toda prepričani smo, da ti listi tega ne bodo storili, ker so liberalni in kulturni dovolj, da puščajo svojem ljudem svobodo tudi v takih vprašanjih, takisto pa si tudi narodni in napredni ljudje ne dajo kratiti pravice, da si svobodno izbirajo čtivo po svojem okusu, ne ozirajoč se na dovoljenje ali prepoved kakršnegakoli prelata in naj je to tudi nemški škof v Celovcu!

Zahteve Jugoslovenskega učiteljskega združenja

Beograd, 26. februarja. Predsednik UJU Vuksanović je danes izročil resolucijo izvrševalnega odbora UJU državnemu podtajniku Josipu Pasariću. Resolucija pravi: 1.) Pri vpokojitvi učiteljev in učiteljic do dovršenj 32letja službi se jim je na podlagi člena 33. zakona o narodnih šolah stalno odredilo poleg polnega iznosa dotedanje plače tudi 15% povišanje. Ker pa se je po uveljavljenju čimnoviškega zakona postavila glavna kontrola na drugo stališče, poziva resolucija ministra prosvete, naj izposluje, da se povodom razprave in uveljavljenja finančnega zakona prizna v členu 205. s posebnim odstavkom pridobljena pravica učiteljev na 15% povišanje po do-

končanem 32. letu učiteljske službe. Resolucija obširno utemeljuje moralčno pravo učiteljstva na ta privilegij. 2.) Zakon o uradnikih (poglavje X. čl. 159—223) določa disciplinarne predpise za civilne državne uslužbence. Po členu 85. zakona o proračunskih dvanajstih za mesece april—junij 1925. odnosno člen 7. dvanajstia za december 1925. januar, februar in marec l. 1926. pa so učitelji osnovnih šol izvzeti od splošnih disciplinarnih predpisov ter naj veljajo za nje posebni disciplinarni predpisi zakona o osnovnih šolah. Učiteljstvo zahteva, naj tudi za učitelje

veljajo disciplinarni predpisi uradniškega zakona, in izvrševalni odbor UJU prosí ministra, naj poskrbi, da se s posebnim členom v novem finančnem zakonu razveljavi izjemno stanje, predvideno za učiteljstvo. Povodom izročitve resolucije je gosp. Vuksanović tudi obvestil državnega podtajnika Pasarića o velikih krivcah, ki se gode korektnim prosvetnim delavcem, učiteljem od strani ministrstva in njegovih podrejenih organov. To velja zlasti za člane UJU v Hrvatski, ki so izpostavljeni vsakovrstnemu preganjanju prosvetnih oblastí . . .

K obisku dr. Ninčiča v Rimu: Zavod sv. Jeronima, kjer je sedež našega poslanstva pri Vatikanu.
Po fotografiji v ljubljanskem mestnem arhivu, ki jo je sprejel v dar od našega poslanstva v Vatikanu v spomin, ko je bila na zavodu prvič razbožena naša državna zastava in bil izobešen državni grb.

Pogreb slovenskega častnika v Prizrenu

Prizren, 23. februarja. Romantični Prizren, ležeč pod albanškimi gorami, je spremlil te dni mladega, izredno sposobnega in talentiranega slovenskega častnika, artiljerijskega podporočnika Ivana Kroparja iz Kranja k večnemu počitku. Šele pred dvema letoma je dovršil vojno akademijo v Beogradu in se je po sodbi njegovih predstojnikov nadarjenemu mladeniču obetala v naši junaški armadi še lepa kariera. Ni ga bilo človeka v mestu in okolici, ki ga ne bi poznal in tudi ljubil. Pokojni Kropar si je namreč kmalu po svojem prihodu v Prizren osvojil srca vseh. Brat mi mio, koje vere bio! je bilo njegovo geslo, z enako ljubeznijo pa so mu vračali naklonjenost ne samo njegovi srbski tovariši, temveč tudi Turčini in Arnavti. Komaj tri dni je bolehal in 16. t. m. je moral v prerani grob.

Ves Prizren se je povodom pogreba ovil v žalost. Tri dni so romale množice naroda v mesto, da se poklonijo namom mladega slovenskega častnika, čegar truplo je ležalo na mrtvaškem odru v državni bolnici. S pogrebom so čakali, dokler ni prišel pokojnikov oče, železniški uslužbenec v Kranju. Žalnj sprevod se je razvil dne 18. t. m. popoldne iz okrožne bolnice po glavnih ulicah mesta do stolne cerkve in potem na katoliško pokopališče. Velikanska množica naroda je spremljala podporočnika Kroparja na njegovi zadnji poti. Šolska mladina, gimnazija, bogoslovje, ves oficirski zbor z artiljerijskim brigadirjem - generalom, ki je prihitel na pogreb iz Kosovske Mitrovice, ženska družstva, ki so darovala tudi lepe vence, častniške dame, zdravniški, č. sestre iz državne bolnice itd. Sprevod je vodil prelat, don Tomo Glasnovič. V pretrsljivih besedah se je poslovil od pokojnika njegov komandir, poročnik Stefelček, a imeam očeta se je zahvalil vsem za izrazne sočutja naš rojak, kapetan Slavko Farkaš, blaginjak 30. pešpolka. V novo zgrajeni katoliški kapeli

državne bolnice se je vršila dne 19. t. m. maša - zadušnica, ki jo je daroval katoliški prizrensko - skopljanski škof, dr. Janez Gnidovec in imel pri tej priliki na zbrane tovariše pokojnika in njegovega očeta lep nagovor v slovenskem jeziku. Daleč proč od rodne mu grude sniva Ivan Kropar svoj večni san, naj mu bo lahek, saj spj med brati, ki so mu poklonili vse svoje bratsko srce!

Statistika železniških nesreč v naši državi

117 žrtev v preteklem letu. Nedvomno ni države v Evropi, kjer so razne železniške nesreče tako številne, kakor v Jugoslaviji. Vzrok so temu in prvi vrsti še neurejene razmere in slab material. Vrh tega posveča vlada mnogo premalno pažnje rednemu funkcioniranju prometa in popravam prog, ki so v vojni tako silno trpele. Ministrstvo saobračaja je pravkar izdelalo statistiko o raznih železniških nesrečah v naši državi v preteklem letu, ki je zelo zanimiva in nudi dovolj jasno sliko neurejenosti našega prometa. Največje število pade na iztirjenja in trčenja vlakov. V preteklem letu je skočilo s tira 73 lokomotiv, v 180 slučajih pa so lokomotive potegnile s seboj tudi po več vozov. Pet slučajev iztirjenja je zahtevalo 9 človeških žrtev. Trčenj vlakov je bilo 38, v enajstih slučajih 51 človeških žrtev. Trčenja z drugimi vozili na raznih železniških prelazih je bilo 24, ki so zahtevala 24 žrtev. Vagoni so se vneli v sedmih slučajih, na dveh postajah, oziroma postajicah je bil najavljen požar. Poplav prog in mostov in prebitja nasipov je zazna-

„Pisma, ki ga niso nikdar dosegla“
Veliki nemški velefilm po romanu baronice Heyking.
Pride v kino „Dvor“.

Danes veliki slager:
Zamenjana nevesta
v glavni vlogi krasotica **Vivian Gibson** nepozabna grofica Marica in Vaš ljubljani, Vaš mili **Bruno Kastner** ki skrbita za zabavo in smeh.
Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri. 1226—a
PREDNAZNANILO: Teško pričakovani velefilm „Mladi čunjar“ v glavni vlogi priljubljeni znani??
Kino **„LJUBLJANSKI DVOR“** Telefon 730.

movati 18 slučajev. Tračnice so popokale trikrat in je bilo pri tej priliki 12 človeških žrtev. Osi so popokale trikrat. Pri premanjanju vozov so se pripetile nesreče 180 krat, sneg je zamedel 36 vozov. Skupno je bilo v preteklem letu 419 železniških nesreč, torej pri de na vsak dan 1.14.

Nesreče so zakrivilo: železniško osobje v 103 slučajih, privatniki v 198 slučajih. Iz tehničnih vzrokov so se zgodile v 52 radi elementarnih nezdod v 66 slučajih. Nesreč s človeškimi žrtvami je bilo skupno 29 z 286 žrtvami, od teh 115 železničarjev in 171 privatnih potnikov. Od ponesrečenecv jih je podleglo poškodbam 117, težje je bilo ranjenih 70, lažje pa 99 oseb. Železnice so nas stale torej v preteklem letu 117 žrtev: kako ogromno škodo pa je imela država od številnih nesreč, tega pa nam statistika ne pove. Gre pa seveda na stotine milijonov.

Žalostne slike

Ljubljana, 26. februarja. Povojna doba je rodila žalostne posledice, ki se kažejo tudi v moralni propalosti človeške družbe. Hitro obogatene na eni strani in revščina na drugi strani, oboje je rodilo svoje gorje, samo s to razliko, da se nesreča v »boljših hišah« spretno maskira in nezadovoljstvo ne udari tako na dan, dočim se v revščini kaže gorje in propast v vsej nagoti.

Ljubljanski policiji se je posrečilo v zadnjih dneh odkriti zopet nekaj tajnih nočnih azilov, kjer so se shajale propale ženske z moškimi in so se odigravale najrazuzdanejše orgije. V Siski ima svojo hišo mlada vdova. Zenska se je sama v nebrzdani strasti udajala najrazličnejšim moškim, obenem pa je imela v svoji hiši vedno še po več drugih žensk, večinoma služkinj oziroma natakarič brez posla. Sosedje so opazili v nočeh, da so prihajali v hišo najrazličnejši moški. V poznih urah se je čulo včasih na cesto razuzdano petje, preprij in zopet krohotanje. Policija je postala slednjič na vdovo in njeno hišo pozorna. Zjutraj so detektivji počakali pred hišo odhajajoče parčke in jih povabili na policijo. Tamkaj so mogle več izpovedati ženske, kajti te so stanovale pri vdovi kar po cele tedne in imele pri njej vedno nove kavalerije. Noči so jim potekale v pitju opojnih pižev in grehu. Policija je vdovo ter neka deklet aretirala in izročila sodišču.

Drugi žalosten slučaj: V barakah stare milarne živi mlada nezakonska mati s svojim sedem mesecev starim otročkom. — Otrko joka v umazani sobi, mati pa se za družje zunaj po beznicah in lovi moške brez vsake izbire ter jih privablja na dom. Vsa okolica je dolgo časa opazovala njeno početje, sprva nekam začudeno, ker pa je vsajena sličnih dogodkov, je molčala in gledala njeno početje molče, akoravno je sprejemala na večer v predledkih kar po tri in štiri moške.

Včeraj šele se je pojavil v njenem stanovanju detektiv, ki je zaznal za njen posel. Matere od otročička seveda ni mogel takoj odtrgati, zato je napravil samo ovadbo, na podlagi katere se bo sedaj odločila usoda v močvirju toneče ženske.

V noči na petek je bilo aretovanih na cestah in ulicah v mestu tudi več mladoletnih izgubljenk, ki so tavalje okrog brez cilja. So to ubežnice od doma, skvarjeni naraščaj, družice postajajočih apavšev iz predmestja. Največ jih vržejo na cesto in s tem v blato predmestja, v prvi vrsti Selo in Vodmat. Po zdravniški preiskavi je odšla večina prijatih deklic v bolnico, ker so spolno okužene.

Največjo zalogo razne aluminijaste ter emajlirane posode dobiš le pri trvdki
Stanko Florjančič 56
trgovina z železnino
Ljubljana Sv. Petra c. 35.

Pred sodniki

Ižanec Ruda: »France, ali si ti sunil tisto plahto, ali sem jo jaz, ne spominjam se več; k nama je pač priletela, ni pa odletela. Zidarski zadrugi sva morala vzeti svetilko, kdo naj brez nje krevsa v temi domov? Ono zidarsko orodje, kar sva ga vzela, pa n' bilo kaj prida, o njem se še govoriče ne izplača. Pravite, da je bil tudi vodomer poleg, mogoče se je res držal drugega orodja. Ni pa mogoče gospodje, da bi bilo vse, kar sva odnesla, vredno 1979 Din. Protestiraval Hm! Da imam 5 mesecev ječe, ste rekli; malo prehujo je; zakaj je pa dobil Francej samo 3 mesece, saj sva delala v »spanoviji«? Pa težke ječe pravite, i, saj je ječa že tako sama na sebi dovolj težka!«

Delavka Ivanka iz Jrezovice: »Tisto bo res, da sem kadilja praz in pospravljat k posetniku Jernejcu, seveda tudi pred božičem in veliko nočjo. Zakaj ima pa Jernej preveč lepo kredenco? Ko sem jo prvič videla, ni bilo še nič hudega, a ko sem jo gledala drugič, so prijazno zvenjklaji ključji v njem ključavnici in zaželela sem si jo ogledati tudi znotraj. Kredenca niti zaklenjena ni bila. Odprem jo torej in opazim v nji lepe, modre bankovce, ki so kakor oblaki zatemnili mojo dobro vest. Tam zunaj je pa snežilo in pozvanjalo k praznikom. Zasanjala sem o lepi, rumeni potici in dehteti pečenci in že je smuknil bankovček za 100 Din kar sam v moj žep. Drugič je bilo skoro prav tako. Stala sem v Jernejevi sobi, v zvoniku se je drla stara velikonočna raglja in me dražila, češ, Velika noč stoji na pragu, šunka bo dobra, rdeči pirhi bodo mameče vabili, a ti Ivanka boš brez vsega! Pa sem pihnila v tiste lepe oblačke — v onl kup bankovcev in že sta mi frfotala v roki dva metulja po 1000 Din. Seveda sprejemem trite denski zapor! Veste gospodje, nikdar bi tega ne storila, če bi mi ta vražji Jernej sam ne napravil skušnjava in mi ne nudil take lepe prilike!«

Kavaleri Dreja iz Kравje doline: »Prišli smo trije kavaleriji v kavarno. Pa smo s palicami malo pobezali biljard, a potem še drug drugega; pri tem je nekdo sunil s hrbtom v okroglo mizoo s kamnito ploščo in padla je, a plošča se je razbila. Kdo izmed nas je to storil, ne vemo; a mi smo kavaleriji, škodo bomo poravnali pa bo! Prav, prav gospod sodnik, da ste nas oprostili, sicer bi kavarnar težko prišel na svoj račun, saj, če bi bili obsojeni, bi mu psč propustili, naj lovi svojo odškodnino od enega do drugega, vjel bi jo bil težko!«

Hlapec Miha Koritnik iz Hotemaž: »Mlad sem in čvrst fant. Vedno sem delal in bom delal do konca. Ko sem bil brez službe, me je nekdo potegnil, češ da rabi gostilničar M. iz Ljubljane hlapec. Stopil sem k njemu in se mu ponudil. Zavrnil me je, da me ne potrebuje. Tam v gostilniški sobi so pa blestele na solncu lepo zapecene, rumene štručke in se smehljale mojemu lačnemu želodcu. Ker sem bil brez službe, sem bil tudi brez denarja. Prosil sem gostilničarja za kosček kruha; saj so še mati včasih dejali, da ni sramota prositi za kosček kruha, če je človek lačen. A gostilničar M. nima srca; ozmerjal me je, naj se sramujem, ker teko mlad beramčim. Pa še stražnica je poklicala, ki me je zapisal med sodniške dolžnike. Kaznovan nisem bil še nikoli; 24 ur zapora pa sprejemem, čeprav sam ne vem, čemu bom zaprt, saj to ni bilo nikako berčenje!«

Danes svetovni filmski prvaki
Hans Schlettow
znan iz filma »Na ukaz carja«. (Lya de Putti), **Grete Reinwald** in **Jenny Jugo** v pretresljivi kmečki drami
„Frizijska kri“
Usoda in življenje lepe, mlade a slepe deklice.
Predstave popoldne ob 3., pol 5., 6., pol 8 in 9. uri.
Kino **„Ideal“**.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama
Začetek ob 20. uri.
Sobota, 27.: »Obrit gospe Warrenove«. F. Nedelja, 28.: ob 15.: »Naša kri«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Ob 20.: »Deseti brate«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.
Ljubljanska opera
Začetek ob pol 20. uri.
Sobota, 27.: Zaprto.
Nedelja, 28. ob 15.: »Zvedave ženske«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.
Mariborsko gledališče
Začetek ob 20.
Sobota, 27.: »Grofica Marica«. B. Nedelja, 28.: »Grofica Marica«.
Marionetno gledališče »Atena« v Ljubljani.
Sobota, 27.: ob 17.: »Gozdni kralj Lavrina«.

deta na vrsto dve premijeri v operi in sicer v četrtki in v nedeljo zvečer.
Wolf Ferrarjeva opera »Zvedave ženske« se v nedeljo popoldne ob 3. poje v Ljubljani zadnjič v letošnji sezoni. Opera se odlikuje po grafičnosi glasbi, lepih melodijah in zabavni vsebini. Pri prvi popoldanski vprizoritvi dne 14. t. m. je žela naravnost velikanski uspeh. Predstava se prične ob 15. popoldne, konec je pred 18. tako da je mogoč zunanijm udeležencem pravočasen odhod z večernimi vlaki.
Marionetno gled. »Atena« v Narodnem domu vprizori v soboto 27. t. m. in v nedeljo 28. t. m. ob 15. popoldne Poccljevo pravilčno igró »Gozdni kralj Lavrina«. Na to vprizoritve posebno opozarjamo ljubitelje lutkovnih iger in občinstvo sploh, saj je ta igra dosegla že prvič neobičajen uspeh. Tu je prikazan pravilni svet tako živo kot v malokateri Poccljevi igri. V mračnem gozdu se odigra dvoboj med dobrim in zlim svetom in kot lutranja zora priplove skoz buče se gale duh dobrote in plemenitosti — kralj Lavrin. Tudi Gašper ne manka. Ta mali burkež je spet tu končni razpletavec vseh zadržev in zanik in vzdaje celoti živahnost in razgibanost. Poleg umetniške inscenacije pa močno vplivajo vpletene glasbene točke, kot na pr. godbeno spremljava Lavrinovih besed itd. Orleгови akordi se sozvočno

zgrinjajo na poetično dejanje, v katero poslušalce uvede prav taka godba. Za to predstavo je gled. pridobil godalni kvartet. Opozarjamo občinstvo, da se predstave vrše odsej v sobotah in nedeljah ob 5. popoldne. Cene običajne; eno ur pred začetkom predstave je blaginja odprta.
Simfonični koncert Glasbene Matice v Ljubljani. V petek, 5. marca priredi Orkestralno društvo Glasbene Matice simfonični koncert, katerega bi pravzaprav lahko nazval »sušni koncert«, saj je na koncertu več suit za doladni odnosno veliki orkester. Koncertni spored ima dva dela. V prvem delu so izvirne skladbe domačih kompozitov in sicer Mihevčeva overtura »Planeti«, Sant lova »Mala suita« za veliki orkester, pa Adamičeva suita za godalni orkester: »Ljubljanski akvareli«. — V drugem delu pa se izvajajo Čajkovskega »Karakteristični plesi« in pa Borodinovi plesi iz »Kneza Igorja«. Spored izvala Orkestralno društvo Glasbene Matice, pomnoženo s člani Dravske divizijske godbe in opernega orkestra pod vodstvom skladatelja Emila Adamiča. Predprodaja vstopnic je od danes naprej v Maticini knjižarni.
Koncert pianista Antona Trosta. Podrobni spored Trostovega koncerta smo že javili. Naj izpogovorimo se par besed o drug točki katero tvori Josipa Suka skladba »Životenka a snem«. To klatvirsko delo češkega komponista člana slovitexa češkega godalne nega kvarteta, je pravzaprav zbirka življenjskih vtisov in fantazije njegovih sanj,

Z raznimi nadpisi karakterizira Suk razna razpoloženja. Nekateri kosi se posebno odlikujejo po humoru, sarkazmu ali srdito gestu proti usodi, s katero se je imel Suk priliko nekolkokrat, in to prav nemilo, seznaniti. Izredno globoko občuteni sta n. pr. iz tega cikla delci »Pozabljem grobovom na nšem vsakem pokopališču« in pa k »Ozdravljenu možega sina«. Na tem koncertu pa je Suk zastopan še z nekimi mlajšim svojim delom, namreč s pomladansko idilo. V harmo ničnem ustroju se zrcali skladateljeva pot njegovega umetniškega razvoja v moderni smeri. — Odlični pianist Anton Trost zasluži kot popolen in priznan umetnik naše absolutno zanimanje in občinstvo vabimo na poset tega koncerta, za katerega se vstopnice prodajajo v Maticini knjižarni.

Mariborska »Grofica Marica«
V sredo, dne 24. t. m. je vprizorilo mariborsko gledališče Kalmanovo opereto »Grofica Marica«, delo ki zanje še vedno uspehe v vseh velemestih. Libreto je spretno sestavljen ter ima literarno podlago v romanu »L'histoire d'un jeune homme panore«. Octava Filletta. Zato je tudi dejanje logično ter dramatsko zapleteno. Kalmanova tem peramentna vglasbitve vsebuje vse polno vročih ciganskih napevov, je strastna v ritmični, pestra in žareča v orkestraciji. Vprizoritve na marib. odru ki je izredno učinkovala, pomeni popolen triumf režiserja gosta g. Bachmanna. Izredno učinko-

vita inscenacija, ki je tudi tehnično prvovrstna (odprta sprememba v družem dejanju!) poglavitve liričnih scen, vedno originalna in dovpljna koreografija ter veleokusni, bujno pestri kostumi (konec prvega dejanja je bil prava barvna simfonija!) so stare vrline na šega dobrega znanca.
Naslovno vlogo je podala gdč. Lubejeva pevski in igralski izvrstno. Simpatična pevka je ustvarila to pot eno svojih najboljših vlog ter pokazala tudi v toaletah fin okus. Gdč. Kovačičeva, ki je nastopila prvič kot subreta, je odigrala svojo vlogo z živahnim temperamentom in toplim čustvom. Zadolvo lila je tudi glasovno. G. Bratuž, kot grofooskrbnik, je znova dokazal, da je njegova občja priljubljenost upravičena. Bil je živahen in šegav, v lirskih partijah topel in iskren. G. Harastovič je podal polnokrvnega Madžara; bil je temperamenten v igri, izvrsten v plesu. G. Urvalek je bil na mestu kot vedno, izmed manših vlog katere so bile vse dobro izvedene, omeniam še gdč. Zamejčevce ter g. Tomašiča in Tovornika.
Zbor je bil točen, srčkani deci zre vse priznanje, enako tudi baletu. Separaten uspeh si je pridobila mala »primadona« Sari ka. Glasbeno vodstvo je bilo v rokah g. Herzoga, ki se vidno spopolnjuje.
Celoten utis izvrsten, oprema lepa in okusna, slovenski prevod pa mestoma še nadkriljuje original.
Gledališče je bilo polno, pohvala burna, cvetja obilo.
Dr. L. V.

Domache vesti

Potni list za Kalvarijo

S potnimi listi so danes velike težave. Posebno za nas Slovence, ki se brez potnega lista domala ne moremo makniti, pa smo že z nosom ob meji in nas financni primejo: »Pasos?«

Poznam jaz vse te težave s potnimi listi, toda tega pa doslej je nisem vedel, da je tudi Jezus potreboval potni list za Kalvarijo.

Prebiram novine in vzamem tudi »Bogoljuba« v roke. In glej: na prvi strani Ti pri naša presunljivo sliko Izveličarja s težkim križem na rami, rablji ga tirajo navezanega na vrh, vojščaki so ob strani z bridkimi suličami, na desno kleči Veronika — pod sliko pa je zapisano:

»Veronika pada Jezusu potni list!«

Strmin v ta potni list, ki ga drži Veronika v rokah in je vanj vtisnjen Izveličarjev trpeči obraz...

Blagor nam, učencem Njegovim, ki imamo potni list samo za prešerne prilike, kadar se z nosom okrenemo preko granice in v rokah vihtimo popotne kovčoge. A On, Jezus, je nosil križ na ob strani z bridkimi suličami, na desno kleči Veronika — pod sliko pa je zapisano:

»Veronika pada Jezusu potni list!«

Strmin v ta potni list, ki ga drži Veronika v rokah in je vanj vtisnjen Izveličarjev trpeči obraz...

Blagor nam, učencem Njegovim, ki imamo potni list samo za prešerne prilike, kadar se z nosom okrenemo preko granice in v rokah vihtimo popotne kovčoge. A On, Jezus, je nosil križ na ob strani z bridkimi suličami, na desno kleči Veronika — pod sliko pa je zapisano:

»Veronika pada Jezusu potni list!«

Strmin v ta potni list, ki ga drži Veronika v rokah in je vanj vtisnjen Izveličarjev trpeči obraz...

Blagor nam, učencem Njegovim, ki imamo potni list samo za prešerne prilike, kadar se z nosom okrenemo preko granice in v rokah vihtimo popotne kovčoge. A On, Jezus, je nosil križ na ob strani z bridkimi suličami, na desno kleči Veronika — pod sliko pa je zapisano:

»Veronika pada Jezusu potni list!«

Strmin v ta potni list, ki ga drži Veronika v rokah in je vanj vtisnjen Izveličarjev trpeči obraz...

Blagor nam, učencem Njegovim, ki imamo potni list samo za prešerne prilike, kadar se z nosom okrenemo preko granice in v rokah vihtimo popotne kovčoge. A On, Jezus, je nosil križ na ob strani z bridkimi suličami, na desno kleči Veronika — pod sliko pa je zapisano:

»Veronika pada Jezusu potni list!«

Strmin v ta potni list, ki ga drži Veronika v rokah in je vanj vtisnjen Izveličarjev trpeči obraz...

Blagor nam, učencem Njegovim, ki imamo potni list samo za prešerne prilike, kadar se z nosom okrenemo preko granice in v rokah vihtimo popotne kovčoge. A On, Jezus, je nosil križ na ob strani z bridkimi suličami, na desno kleči Veronika — pod sliko pa je zapisano:

»Veronika pada Jezusu potni list!«

Strmin v ta potni list, ki ga drži Veronika v rokah in je vanj vtisnjen Izveličarjev trpeči obraz...

Blagor nam, učencem Njegovim, ki imamo potni list samo za prešerne prilike, kadar se z nosom okrenemo preko granice in v rokah vihtimo popotne kovčoge. A On, Jezus, je nosil križ na ob strani z bridkimi suličami, na desno kleči Veronika — pod sliko pa je zapisano:

»Veronika pada Jezusu potni list!«

Strmin v ta potni list, ki ga drži Veronika v rokah in je vanj vtisnjen Izveličarjev trpeči obraz...

Blagor nam, učencem Njegovim, ki imamo potni list samo za prešerne prilike, kadar se z nosom okrenemo preko granice in v rokah vihtimo popotne kovčoge. A On, Jezus, je nosil križ na ob strani z bridkimi suličami, na desno kleči Veronika — pod sliko pa je zapisano:

»Veronika pada Jezusu potni list!«

Strmin v ta potni list, ki ga drži Veronika v rokah in je vanj vtisnjen Izveličarjev trpeči obraz...

Blagor nam, učencem Njegovim, ki imamo potni list samo za prešerne prilike, kadar se z nosom okrenemo preko granice in v rokah vihtimo popotne kovčoge. A On, Jezus, je nosil križ na ob strani z bridkimi suličami, na desno kleči Veronika — pod sliko pa je zapisano:

»Veronika pada Jezusu potni list!«

Strmin v ta potni list, ki ga drži Veronika v rokah in je vanj vtisnjen Izveličarjev trpeči obraz...

povzročila popravila njegovega kosa veliko truda in napora, kajti ravno po tem delu dovaža in odvaža tovarna strojila v Majšperku težke tovore svin in izdelkov. Vsled starosti in oslabelosti namerava ljubljant stopiti s 1. marcem v pokoj, ki ga tudi zasluži. Vreden pa je tudi pokojnine in odlikovanja.

Jubileeje novosadske »Zastave«. Znani novosadski list »Zastava« obhaja te dni 60-letnico svojega obstoja. V dobi, ko se slavijo 100-letnica rojstva njenega ustanovitelja Svetozarja Miletića, dobiva tudi ta jubilej svojo posebno noto. »Zastava«, najstarejši srbski list, je začela izhajati meseca februarja 1866. Ustanovil jo je Sv. Miletić, tačas poslanec ogrskega državnega zbora.

Novo poštno znamke v prometu. V zadnjih dneh so prišle v promet nove poštno znamke po 1 Din in po 50 par. Prva naklada novih znamk znaša 5.760.000 komadov po 1 Din ter 1.000.000 komadov po 50 par. Ostale vrednosti se puste pozneje v promet.

Reforme v železniški službi. Razni listi so v zadnjih dneh poročali, da se nameravajo opustiti oblastne železniške direkcije. Iz kabineta prometnega ministra se sedaj poroča, da te vesti ne odgovarjajo stvarnosti. Sicer se deluje na to, da se reorganizira služba v prometnem ministertvu, a vprašanje še ni zrelo za definitivno sklepanje. Nikakor pa se ne namerava ukiniti oblastne direkcije državnih železnic.

Upokojeni železničarji. V nedeljo dne 7. marca se bodo vršili trihodi železniških upokojencev, in sicer v Ljubljani ob 2. popoldne v Mesnem domu, v Celju ob 9. zjutraj pri »Zelenem travniku«, in v Mariboru ob 2. popoldne v Kazini, Slomškovi trg. Vsak železniški upokojenec in vdova naj se zaveda, da moremo le s skupnimi močmi zmagati. Vsakdo naj se udeleži shoda na kraju, ki mu je najbližji. Vodstvo centrale.

Zakon o avtorskem pravu. V prosvetnem ministertvu je bila te dni sestavljena posebna strokovna komisija, kateri je poverjena naloga, da pregleda in oceni načrt zakona o avtorskem pravu. Končni sej strokovne komisije se bo udeležil tudi minister prosvete.

Tiskovna tožba Bože Maksimovića zavrnila. Zagrebški sodni stol je zavrnil tožbo ministra za nožanje zadeve dr. Bože Maksimovića, ki jo je po novem tiskovnem zakonu vložil proti odgovornemu uredniku »Jutarnjega lista«, ker je pisal o bahinanju komunistov v beograjski glavni jači. Sodišče je razsodilo, da ni nikakega kaznivlega dejanja, ker se je takrat mnogo pisalo o aretacijah komunistov in so o tem pisali vsi listi. Tožba ni utemeljena, ker je članek vseboval resnična dejstva.

Puškarska šola v Kranju. Že dalj časa obstoji in Kranju strokovna puškarska šola, ki daje svojim učencem odlično strokovno usposobljenost. Ministrstvo za trgovino in industrijo namerava to šolo razširiti in povečati število učiteljev tako, da bo šola mogla sprejemati večje število učencev. V ministertvu se razpravlja tudi vprašanje, da se ustanovi še ena puškarska šola in se na ta način pospeši tudi ta panoga domače industrije.

Pojasnilo k izjavi mariborskega in ljubljanskega učiteljskega narasčaja. (Objavljeni v »Jutru« št. 33 z dne 10. februarja 1926.) G. B. Jurančič, začasni šolski upravitelj na Remšniku, nam piše: Ni res, da sem podal nezanesljivo predsedniku na seji širšega sosveta UJU dne 10. januarja t. l. v Ljubljani, res pa je, da sem se v imenu učiteljske omladine, t. j. ožjega kroga aktivnih mlajših učiteljev članov UJU, izrekel za popolno duševno svobodo v organizaciji. Da bo stvar jasna, izjavljam, da se zavedam, da ne morem govoriti v imenu učiteljskega narasčaja.

Fabrizicirane nemške novčanice. Po poročilu našega generalnega konzula v Berlinu so se pojavile v Nemčiji v prometu povzrojene novčanice za 20 mark, ki so bile emitirane 11. oktobra 1924. Bankovce je popolnoma lahko spoznati od pravih. Papir obstoji iz dveh lističev, močnejšega žolte in slabjšega sive barve. Zenska glava ima vrh tega zelo nečiste linije.

Opozorila na senzacionalne letake in današnji oglas Konfekcije tovarne Fran Derenda & Cie. Ljubljana. 311

Preležani čevlji pokajo! »Voika je nova, vendar radi svežih, modernih, trepžnih čevljev nogavic in nizkih cen najbolj udomačena! Pradajalne samo v Ljubljani, naproti Mestnega doma. 315

Iz Gornje Radgone. Zdravnik vsega zdravilstva dr. Vinko Čremošnik ordinira od ponedeljka 1. marca t. l. v Gornji Radgoni.

Gospodinja! Kupi in zahtevaj v vseh trgovinah čajne mešanice »Čajanka«. So najboljše in najzdravnejše. Prodaja se v korist »Jugoslov. Matice«.

Absolventi in absolventkinje bivše Slovenske in sedanje Državne dvorazredne trgovske šole v Ljubljani prosim, da mi kratko sporoče svoj sedanjí poklicni položaj in prejemke. Ker potrebujem podatke v najne statistične svrhe, pričakuem, da bo vsakdo hitro odgovoril. Josip Gogala, ravnatelj.

Lux» tvornica kemičnih izdelkov Ljubljana izdeluje najboljšo kremo za čevlje. P. n. trgovci postrežite od »malice z »Lux« pasto!

Lya de Putti
v izvirnem filmu:
»Ljubosumnost«
ali »On, ona in tretji!«
Pride te dni v
»Elitni Kino Matica«

Samomor radi brezposelnosti. V Zagrebu se je zastrupila 19-letna brezposelna sobarica Milorada Vazarev iz Vel. Bečkoveka. Zapisala je pismo, v katerem pravi: »Ni mi žal življenja. Zelo sem nesrečna. Ne vprašajte ničesar. V smrt sem šla, ker nisem imela sreče že od mladega.« Nezaupnost so jo prepeljali v bolnico in je dvomljivo, ako bo okrevala.

Arreatacija dveh bančnih ravnateljev v Zagrebu. Na zahtevo državnega pravdnika je bila v četrtak odrejena arreatacija bivših direktorjev Prometne banke v Zagrebu, dr. M. Kolmarja in dr. Stanka Njemirovekega. Banka je prišla pred kratkim v konkurz in sicer vsled raznih manipulacij imenovanih ravnateljev, ki jih je sedaj izdala bivša uslužbenka Kraljuš. Dr. Njemirovski se je sedaj sam javil preiskovalnemu sodniku, ki ga je obdržal v zaporu, dr. Kolmar pa se še skriva.

Tragična smrt starega učitelja. V Daruvarju je spremil v sredo 73-letni upokojeni učitelj Uzelac neko svojo sorodnico k zagrebškemu vlaku. Ko se le od nje poslovil, se je vlak ravno odnehal. Stari učitelj je moral skočiti iz vlaka, padel pa je pri tem tako nesrečno, da je prišel pod kolesa vlaka, ki so mu eno nogo odrezala. Dasi so izvršili na njem takoj operacijo, je starček še istega dne podlegel težki poškodbi.

Vlom v železniško skladišče v Marenburgu. V noči na sredo je bil izvršen vlom v skladišče na postaji Marenberg ob Dravi. Storičili so odnesli zabor tobačnih izdelkov, namenjenih za tamošnje glavno zalogo. Razbit zabor so drugi dan našli ne daleč od postaje. V zaboji je bilo cigaretnih tobaka za 133.820 Din. O tatovih doslej ni nobenega sledu.

Vinski sejem v Št. Ilju. Kakor nam poročajo iz Št. Ilje v Slovenskih goricah, se bo vršil tamkaj v dvorani gostine Dimnik v dneh 22. in 23. marca vinski sejem. Iz Maribora gre 22. marca ob desetih popoldne poseben vlak v Št. Ilj, ki je druga postaja od Maribora. Udeleženci vinske razstave bodo imeli polovično vožnjo. Pri odobru je že doslej priglasišen nad 250 vrst vina.

Pomlad v južni Dalmaciji. V južni Dalmaciji in sosedni Hercegovini so zavladali krasni pomladanski dnevi. Vrtovi se marljivo obdelujejo in srce se človeku polni veselja, ko vidi sadno drevje povsod v krasnem cvetju. Popki se razvijajo in v kratkem bo vse v bujnim zelenju.

Avtomobilska nesreča pri Brezicah. Iz Krške vasi nam poročajo: V nedeljo popoldne sta pri Krški vasi trčila dva avtomobila; eden je vozil proti Brezicam, drugi pa proti Novemu mestu. Na ovinku bliž Bukovčeve gostilne sta se hotela izogniti drug drugemu in se umaknila na sredino ceste, kjer sta potem trčila. Oba avtomobila sta bila močno poškodovana. Žrtve pa k sreči ni bilo. Gospodične, ki so se nahajale v enem izmed obeh avtomobilov, so se odpeljale takoj z vlakom v Zagreb, od koder je prišel poletni tovorni vlak, ki je natočil njihovim popolnoma razbitim avtomobilom. Nesrečo sta zakrivila nepravilnost, ker se voznika nista ravnala po novih predpisih in pa prehitra vožnja.

Strašna smrt zblaznelega mladeniča. V hercegovinskem selu Višgor je te dni umobil 25-letni mladenič Mirko Franjič, ko je bil pri malem otroku sam doma, v napadu blaznosti s petrolejnim polji obkro ter se potem približal plamenu na odprtem ognjišču. Mahoma je bil ves v plamenu ter je v strašnih mukah obelžal mrtev v kuhinji.

Strašna rodbinska tragedija se je odigrala v četrtak v Veliki vesi pri Krapinji. Posesnik Nikola Sinković se je pred mnogimi leti oženil s hčerko iz dobre hiše, s katero je živel v sreči in zadovoljstvu. Sin Stefan je bil že 20 let star ter je očetu skrbno pomagal pri gospodarstvu. Lansko jesen pa je umrla žena-gospodinja in od onega časa ni šlo v hišo vse v redu. Oče se je udal plačati ter si vzel v hišo prilice. Med očetom in sinom je prišlo vedno pogostejše od ostrih preprirov. Oče se je vsled tega hotel znebiti sina. Ko je v sredo ponoči sin trdno spal, je vzel oče sekirno ter sinu z ostrino odsekal glavo. Bil je takoj mrtev. Vsled nenavadnega krika so prihiteli v hišo sosedi, ki so podivjanega očeta zgrabili in ga izročili sodišču.

Velik požar v Zagrebu. V četrtak popoldne je nastal v skladišču volne tvrdke E. Šterna v Zagrebu velik požar. Povzročila ga je prodajalka Štefka Kraner, ki je v temi prevrnila politrsko steklenico špirita. Ko je kmalu za njo prišla njena tovarišica Falečić, je slučajno vrgla vžgalico ravno na ono mesto, kjer se je razlil špirit, nakar je nastal požar, ki se je kmalu razširil. Le s težkim naporom so ga ognje-gasni končno lokalizirali. Škoda se cení na 100.000 Din.

Mrlje v brzovlaku. V torek zvečer je v Zagrebu vstopil v brzovlak poštini oficijal Gjurio Fikovič, ki je potoval v Split. Sprevodniku je naročil, naj ga par postaj pred Splitom zbudi. Sprevodnik ga je v Kasteljih v resnici skušal zbuditi, kar se mu pa ni posrečilo. Poklican je bil nato zdravnik, ki je ugotovil, da se je potnik — ki najbrže ni mogel zaspati — s preveliko dozo veronala zastrupil. Nesrečnejš se ni več vbrnil in je kmalu nato izdihnil.

Poskušen samomor 13-letnega dečka. Predčerašnjim popoldne se je na Savski cesti v Zagrebu odigral nenavaden dogodek. Ko je na omenjeni cesti vozil tramvaj proti mestu, se je nagloma vrzel na tir trinajstletni mizarski vajenec ter bridko plakajoč položil glavo na tir. Ker pa je tramvaj vozil po drugem tiru, se je deček naglo dvignil ter se vrzel na drugi tir. Le z največjim naporom je vozač tik pred dečkom ustavil električni voz. Redar je dečka odvedel na policijo, kjer je mladi kandidat smrti izpovedal, da ne more več prenašati brutalnosti svojega delodajalca in da gre raje v smrt, kakor da bi še nadalje prenašal neprestano trpinčenje. Policija je v zadevi uvedla preiskavo ter bo dečku poiskala drugega gospodarja.

Danes
Henny Porten
(Mati in dete)
samo še danes ob 4. in 1/6.

Paul Richter
(Korzar Pietro)
danes ob 1/8. in 9. uri.
Elitni Kino Matica

Iz Ljubljane

— Selitev Vodnika z Vodnikovega trga. Med našimi umetniki se je povodom razpravljanja o prestavitvi Vodnikovega spomenika na primernejši prostor sprožil sedaj tudi načrt, da naj bi prestavili spomenik na Kongresni trg, in sicer v vogal, ki ga tvori Kongresni trg in cesta iz Gradišča. Spomenik bi ostal tamkaj v lepi ogradi in bi nikakor ne oviral prometa. Tamkaj bi prišel spomenik po imenju nekaterih umetnikov vsaj do svojega efekta in bi napravil tudi na tuja dober utis.

— Filmsko predavanje »O higijenskem prerođu ljudstva«, ki ga priredi Zveza kulturnih društev v Ljubljani, se bo vršilo jutri v nedeljo v prostorih Kina Matice. Začetek točno ob 10. popoldne in ne, kakor je bilo pomotoma javljeno, ob 11. popoldne. Predavanje bo spremljano z dolgim trodelnim filmom. Vabimo zlasti šolsko mladino.

— Policijske priljeve. Od četrtka na petek so bili prijavljeni policijski sledeči slučaji: 1 tatvina, 1 sum tatvine, 1 pretep, 1 prestopek kaljenja nočnega mira, 1 prestopok pijanosti, 3 prestopki izvrševanja gostilniške obrti brez osebne pravice, 6 prestopkov cestnega policijskega reda in 2 prestopka avtomobilskih predpisov. Arreatacije so bile izvršene 4. in sicer: 2 radi tatvine, 1 radi prestopka pijanosti in razgrajanja in 1 radi nadlegovanja pasantov.

— Ukradeni veržiči. Posesniku Josipu Dimniku iz Jarš pri Mostah sta nedavno zmanjkali dve srebrni veržiči v vrednosti 400 Din. Vsa poizvedovanja za tatom so ostala takrat brezuspešna. Pred nekaj dnevi pa je Dimnik zvedel, da je veržiči prodajal njegov bivši hlapec Josip R., ki stane sedaj v Šiški. Ker je bil Dimnik prepričan, da se je veržiče polastil hlapec, ki je kmalu za tem zapustil pri njem službo, je prijavil zadevo policiji.

— Pobiranje smeti. V prihodnjih dneh bo začel v notranjem mestnem okraju Ljubljane pobirati smeti nov voz, s katerim bo kar največ mogoče preprečeno razprazevanje smeti pri nalaganju. Mestni magistrat opozarja občinstvo, da smeti odaja le v že opetovano predpisanih zabojih, ki imajo dožinjo 60 cm, širino in višino pa do 30 cm. Druhih večjih ali posod smetar ne bo izpraznil, ker jih v novem vozu tudi izprazniti ne more. Ob tej priložnosti priporoča mestni magistrat vsem gospodinjstvom, da vse smeti in druge odpadke, tudi kuhinjske, sežgo v peči ali štedilniku in da končno odjajo le ostali pepel in negorljive snovi v svojem zabojčku smetaru. Na ta način se izdatno zmanjša množina smeti in se tudi doseže nekaka razkuzba odpadkov iz stanovanja ter se s tem zmanjša nevarnost okužbe po smeteh. Če se bo ta način pobiranja smeti obnesel, bo mestni magistrat nabavil take vozove za vse mesto.

— Pozor gostilničarji! Na podlagi informacij, ki smo jih dobili na pristojnem mestu, izpopolnjujemo svojo večerajšino notico pod gornjim naslovom v toliko, da gostilničarjem, ki so si pridobili koncesije že na podlagi predpisov obrtnega reda, ni potrebna pridobitev osebne pravice.

— Protestni shod proti davčni omosti v Sloveniji se bo vršil za občino Moste v nedeljo, dne 28. t. m. ob 10. popoldne v salonu restavracije g. Jakoba Novaka »Pod Lipo« v Mostah. Na shodu bo poročal pred sodnik g. Ivan Frelich o novi davčni reformi in davčnih razmerah v naši državi, zlasti v Sloveniji. Na shod so vabljeni vsi hišni in zemljiški posestniki iz občine Moste in okolice. K obliini deležbi vabi odbor.

— Glavna skupščina ljubljanskega občinskega odbora Rdečega križa se bo vršila v sredo dne 3. marca ob 6. popoldne v posve tovalnici ljubljanskega magistrata. Dnevni red običajen. Odbor vabi članstvo k polnoštevilni udeležbi.

— Prodaja čevljev tovarni Peter Kozina & Co. po znižanih cenah v trgovini Aleksandrova cesta 1 in Breg 20, se izjemoma podalša do konca tega meseca, ker se ni moglo vseh odjemalcev postreči, na kar se cenjeno občinstvo opozarja.

— V društvu »Soča« v Ljubljani predava danes, dne 27. t. m. v salonu pri »Levu« šef higijenskega zavoda dr. Ivo Pirce o »soocialni higijeni«. Predavanje bo vsebovalo dva dela. V prvem delu bo predaval o razvoju higijene po prevratu v Jugoslaviji. V drugem delu — po kratkem odmoru pa o zdravju boleznih in stanovanju. Predavanje bo spremljalo z lepimi velikimi skiptičnimi slikami. Vabljeni »Sočanci« in sploh vsi, ki se za taka poučna, zdravstvena predavanja zanimajo. Začetek ob 21.30 zvečer. Vstop prost.

— Obraz in roka vam ouostoša megla, ki tlači Ljubljano dan za dnem. »Creme de his« vas obvaruje teh nepravik. Zahtevajte jo samo v drogeriji »Sanitas« Ljubljana, Prešernova ulica 5.

— Napredno gospodarstvo in prosvetno delo za Krakovo in Trnovo opozarja vnovič vse člane na redni občni zbor, ki se bo vršil danes ob 8. zvečer pri g. Sekliču. Članstvo naj se zbora udeleži v obilnem številu.

— Popravila vsakovrstne ural. Izdeluje na domaeste dele pod larsvom, urar Fran Ko rosec. Ljubljana, Bavarska steza, dohod iz Poljanske ceste ob hiši 7 in za Reichom.

— Ljudska visoka šola v Ljubljani. Po daljšem presledku vsled nepričakovanih ovir se nadaljuje predavanje in sicer v nedeljo 23. t. m. ob 10. dop. Predava filozof g. Srečko Kosovel o temi »Razvod družbe

In propad umetnosti«. Predavanje se bo vršilo v pevski dvorani Glasbene Matice Vegova ulica za Univerzo). Vstop prost, pro stovoljni prispevki za kritične stroške se hvaležno sprejemajo. — Odbor DSFF.

— Predavanje turist. kluba »Skala« o Mont Blancu se bo vršilo v nedeljo, ob 11. dopokine v kinu Matica, in ne ob 10.30, kakor je bilo prvotno določeno. Vstopnice na razpolago pri dnevni blagajni kina Matica. Predavanje dr. Pirca o »higijenskem prerođu ljudstva« bo istotam že ob 10. dop.

— »Preporodov« KZO priredi danes, 27. t. m. ob pol 6. 15. redno predavanje. Predava g. Zupančič o temi: »Katolicizem v srednjem veku«. Vse člane in članice opozarjamo, da pridejo točno k predavanju, ker pozneje vstop v dvorano ne bo dovoljen.

— Preporodasi! Danes 27. t. m. se bo vršil po predavanju KZO. občni zbor »športske sekcije« Preporoda. Odbor športske sekcije vabi vse člane, ki se zanimajo za šport k polnoštevilni udeležbi.

— Kurz iz alkoholega vprašanja ima abstinentna mladina, danes v soboto 27. t. m. v akademskem kolegiju ob 17. uri. — Mestno središče v Ljubljani.

Slavni Haydnov oratorij
„Letni časi“
izvaja
Glasbena Matica v Mariboru,
3. marca.
Sodelujejo: Lovšetova, Ašič, Križaj.

Iz Maribora

— Zahvala generalnega konzula dr. Božneša. Generalni konzul CSR dr. Otokar Beneš je poslal JČLigi v Mariboru pismo, v katerem se v iskrenih besedah zahvaljuje za krasen poslovilni večer in za podelitev častnega članstva. Ob tej priliki je nakazal Ligi »v plemenite svrhe nlehih stremiljenj« znesek 1000 Din ter s tem ponovno dokazal, da delovanje mariborske Like visoko ceni in spoštuje.

— Seja mariborskega občinskega sveta se bo vršila v torek dne 2. marca ob 17. v mestni posvetovalnici z običajnim dnevnim redom.

— Iz trgovskega sveta. Znano slovensko pekarno Strassgütelovih dedičev na Glavnem trgu poleg pivovarne Tschelligi je te dni prevzel dolgoletni vodja tega podjetja g. Josip Čebokli.

— »Česki klub v Mariboru zúčastni se dne 27. t. m. pnednasky, katerou pořadje zdejšj »Sokol« oh 20. hod. v malé dvorani Nár. domu o Tyršov domě v Praze. Přijďte v počtu co největším.

— Riziko dela. Delavka Ivana Horvat, uslužbena v tekstilni tovarni v Melju, je prišla pri delu z desno roko v neki stroji, ki ji je roko do členka dobesedno zmečkal. V tovarni so jo zasnjo obvezali, nakar se je sama podala v bolnico.

— Neprevidna kolesarja. Včeraj sta v mraku vozila dva kolesarja po Pčbreški cesti. Ker nobeiden ni imel luči, sta v poltomi trčila skupaj. Dočim je eden ostal nepoškodovan, je drugi, neki Robert P. dobil tako težke poškodbe, da se je zgrudil nezavesten na tla. Stražnik je pozval rešilni oddetek, ki mu je nudil prvo pomoč, ter ga nato prepeljal v stanovanje. Tudi kolesa so močno poškodovana. Oba se bosta morala še zagovarjati na policiji.

— Nezmani utopljenec. Blizu Sv. Petra nižje Maribora so včeraj potegnili iz Drave truplo neznanega moškega, starega okrog 50 do 55 let. Truplo je ležalo domnevno 2 do 3 dni v vodi. Na truplu ni opaziti nobenih znakov nasilja. Zato je verjetno, da gre za samomor. Utopljenec ima na sebi samo hlače in telovnik, dočim manjka sukinja. Eventualni podatki o utoplencu naj se sporoče policijskemu komisarijatu v Mariboru.

Zrebanje srečk loterije JSS
dne 1. marca 1926. 883

Tako kakor vam lahko
ihana vašega žrečha
(stezniha) zadostno štiti
oze pred solncem, zrakom,
vročino ali mrazom,
ter obrani vaš koži
od mize, mize in radosti,
prav tako očuva lahna
uporaba

Simonovega
vraška
14 (Poudre Simon)
vsi obraz pred epinom premožnih vremenskih
izprememb ter obrani vašo mlado in lepo.

Poudre de Riz Simon.
fin leprivo, slastno odobavljeno, ni samo nekoren,
ampak celo dobrodejen in blazilen ter ne
povzroča sušenja kože.

Se prodaja povsod:
CREME, POUDRE & SAVON SIMON
Parfumerie Simon, 59 Fg. St. Martin, Paris.

Berndorf-bešték
F Čuden, Prešernova ulica št. 1.

Higijena in prosvetno delo
nogavice z žigom in znamko
(rečo, modro ali zlato)

„ključ“
da se prepričate, kako en par
traja kakor štirje pari drugih.
Dobivajo se v prodajalnah
Nogavice brez žiga »ključ«
ponarejene. 90-V

Naši onstran granic

Naloga «Citaonica» na Reki. Predsednik g. dr. R. Lenac je na glavni skupščini Narodne Citaonice na Reki govoril o nalogi društva. Citaonica vsled izpremenjenih državnopravnih razmer ni izgubila svojega «raison d'être», nasprotno... Politično stanje se drži, če mu je bilo vedno tuje vsako politično delovanje. Naloga Citaonice je bila vedno samo socialna in prosvetna: razvijanje društvenosti med reškimi Hrvati in drugimi Jugoslovenci mešanke vrste, jačanje in gojenje njihovih kulturnih sil. Društvo ne misli na kake velike stvari, toda v vsakdanjem društvenem prometu lahko nastanejo skromne pa koristne pobude, zlasti še, ko izpopolnijo razredne vrste nove silo. Naš uspeh je v slogi vseh naših članov. Vsa na svojem mestu pravi slovek, da bo društvo cvetelo in napredovalo.

Obstoja države nevarno petje. V Ribembergu so slišali oročniški prepavati slovenske fante. Arretirali so tri in jih odpeljali v sodniške zapore v Ajdovščini. Orožniki, ki najbrže ne znajo slovensko, so rekli, da se v oni pesmi vprašujejo Slovenci: «Kje so naše meje?» Sodišče v Ajdovščini vodi strogo preiskavo.

V Sežani je bilo na trgu 931 glav živine. Goveja živina se je prodajala 400 — 430 lir kvintal, prešički 80 — 160 lir, konji ogrske pasme 3000 — 5000 lir. Kupčija je bila dobra. Prihodnji trg 12. marca.

Pomnožitev postvri v Soči. Star je že sloves postvri iz Soče. Sedaj se gibljejo neki faktorji z namenom, povečati gojitev postvri v Soči in Idriji. V Kobaridu in v Idriji so posebna gojišča postvri, ministrstvo se zanima za to izobno ribo in vsako leto se vrže v Sočo na tisoče eksemplarjev, da se tako postvri zaredi in bo lahko dajala dobro dohodke. Kilogram postvri stane oko

11 40 lir in številna so naročila iz velikih hotelov. Pred vojno so hodili tuji k Soči loviti postvri. Nekatere postvri so zelo razvijajo in najtežja, kar so jih doslej potegnili iz Soče, je imela 19 kg.

Goriški izvoz sadja in zelenjave. V trgovsko-obrtni zbornici se je vršilo zborovanje, na katerem se je razpravljalo o letošnjem izvozu sadja in zelenjave. Izvozne tvrdke so podale svoje prošnje, s katerimi se opozarjajo kompetentne oblasti na sedanje številne nedostatke zlasti na železnici. Pred vojno je bil izvoz izobno urejen. Tako mora biti zopet, ako se res hoče pomagati kmetijstvu v obmejni krajini.

Iz Prvačina nam poročajo: Casopisna vest, da ima Prvačina že svojega «podeštata», no odgovarja resnici. Trgovec Piero Zuttioni ni Italijan iz starih provinc, marveč Goričan, ki zna dobro slovensko in se zaveda tega, da je trgovec.

Lesna kriza. Glavna lesna tržišča v Ilirski Bistrici, Šempetru in Postojni so precej znižala ceno lesa. Druge stvari se drago, les pa pada v ceni. Take krize v lesni trgovini, kakor je letos, še ni bilo štiri leta. Konkurenca se čuti z jugoslovenske strani potem pa treba vpoštevati, da manjka denarja. Kupčije se sklepajo na večmesečni rok, kupca za takojšnje plačilo je že težko dobiti. Upa pa se, da prinese v lesno kupčijo več živahnosti bližnja spomlad.

Razprava proti «indijanskemu princu» La Plante se prične v kratkem v Trstu. Radovednim Tržačanom je hotel odmakniti ta zanimivi proces odvetnik Targioni, ki je predlagal Turin za razpravni kraj. Ali sodišče je zavrnilo njegov predlog in tako bodo imeli Tržačani priliko poslušati, kako je prefrigan Indijanec «beli jelen» oslepel lahkoverno nemško grafico Khevenhüller za lepo vsoto 1,200,000 lir.

Iz Celja

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in okolice se bo vršil v torek, dne 2. marca in sicer od 8. do 12. uri v ravnanjski pisarni Prevozne družbe d. r. (naslojce carinarice) v Celju.

Smrtina kosa. V četrtek, dne 25. t. m. je umrla v Celju ga. Rozalija Cerkuč, zasebnica v visoki starosti 92 let. Pokojno prepeljano danes v domači kralj Koprivnico pri Raihenburgu, kjer jo položijo k večnemu počitku.

Iz zdravniške službe. Za zdravnika pripravnik v javni bolnici v Celju je imenovan dr. Rudolf Rožič iz Celja. Upravni asistent Bogumil Zgaher je premeščen kot upravitelj bolnice v Brezibcah.

Westenova tovarna. Kakor se nam iz Celja poroča, je Westenova tovarna za posodo v Gaberju pri Celju znatno skrajšala svoj obrat. Polno se dela samo tri dni v tednu. Razen tega je podležje odpuščilo več sto delavcev. — Zaga Prve jugoslovenske lesne industrije v Zavodni, katere je vsled pomanjkanja naročila stala skoro celo leto 1925, pa je zopet pričela obratovati.

V javno bolnico so pripeljali v četrtek zjutraj 21 let starega Avgušlina Štrmpca katerega je povozil vlak v Tekačevem pri Rogoški Slatini. Imel je zmečkan obe nogi. Prvo pomoč mu je nudil žel. zdravnik dr. Brabec v Rogoški Slatini. Ker ni bilo druge odločitve so odrezali posnesrečencu v celjski bolnici desno nogo nad kolonom, levo pa nad gležnjem.

Zivinski sejem. Običajni mesečni sejem bo v Celju v ponedeljek, dne 1. marca.

Plesni venček sokolskega društva se bo vršil danes, v soboto, dne 27. t. m. v vseh prostorih Narodnega doma. Izra kmotar ga. Negoteta in ne, kakor je bilo pomota ma poročano, orkester «Sokola».

Policija je prišla Antona Anderluha, 29 let starega brezposelnega delavca iz Krčice, občina Slačka gora, radi raznih prestopkov in ga oddala v zapore okrajne sodnije v Celju. Tiška zasleduje več sodnij.

Iz Trbovelj

Družbi sv. Cirila in Metodeja je poslala gđ. Danica Urbančičeva iz Trbovelj Vode 100 Din, ki jih je nabrala ob priliki godovanja gđ. Lorci Rupnikove v veseli družbi pri Dreetu. Iskrena hvala!

Na današnjem sestanku obratovodij se bo sklepalo o številu reducirancev v ponedeljek 1. marca.

Zavadi redukcijski rudarskega delavstva se je mudil na Dunaju generalni ravnatelj TPD, g. Skubic.

Med Dukičevim podjetjem in TPD že ni podpisana pogodba glede obratovanja na celokupnem dnevnem kopu. Verjetno je, da se bo to zgodilo čimprej, ker je v interesu družbe. Na ta način se bo število Dukičevega delavstva precej pomnožilo. Kakor je znano, so delavci pri Dukiču za polovico slabše plačani kakor pri rudniku.

Intervencijska možnost raznih oblasti v prid odpuščenega delavstva je po naših informacijah precej omejena, ker je že opetovano poseglo vmes rudarstveno ministrstvo za sume in rube in dalo prav TPD. Le ta se pri vseh svojih ukrepih opravičuje, da je v državnih rudnikih še slabše in če država praktična v svojem delokrogu po istih metodah, da je to dovoljeno tudi njej.

Obrtnikov v občini so našli v zadnjem času nad 600, vsekakor veliko število za kraj, ki šteje 20.000 prebivalcev.

Izguba na zaslužku radi redukcijski pri TPD, bo znašala samo v Trbovljah letno preko 50 milijonov dinarjev. Iz tega je razvidno, kako zelo so prizadeti po redukcijski poleg delavcev tudi razni pridobitni krogi, katerim dolguje delavstvo že sedaj milijonske vsote.

G. Marcel Zorja nam piše: V poročilu o nedavnem delavskem shodu piše «Jutro», da sem povdaril potrebo po složnosti delavstva tudi pri obč. volitvah in da Guštiničeve krijo sedaj umakne svojo separatno listo za obč. volitve. To ni točno. Na shodu v Trbovljah sem nastopil kot prišast marksiistične grupe, ki izdaja Delavsko Kmetjski List. Napočeno je in ne odgovarja resnici, da bi se izjavil za skupni nastop s Kristanoviimi socialisti pri bodočih občinskih volitvah in da se je kandidiral lista Delavsko Kmetjskega Bloka umaknila. Nastopil sem na shodu proti politiki mešanjskih strank, za enotno in skupno akcijo vsega delavstva proti redukcijski in kapitalu, za enotnost strokovnih organizacij, povdaril sem pa, da enoten nastop delavstva v akcijah in strokovna enotnost še ni politična enotnost in da ostanemo politično samostojni, ker marksiizem in oportunitizem se ne moreta združiti v enotni stranki. Nisem pozval delavstva v Trbovljah, da postavi enotno

Sport

Nogometne tekme v soboto in nedeljo

Pokalna tekma med obema najjačšjima domačima rivaloma se je prošlo nedeljo predčasno prekinila. Nadaljevala se bo danes v soboto.

Reči moramo, da nas je nedeljska igra obeh moštev precej zadovoljila, kajti obe moštvi sta predvedli v večjem delu dobro igro. Pohvale je vredno korektno obnašanje prisotne publike ter pričakujemo, da ni to bilo v prvi in poslednji. Kdor zna ceniti pomen sporta, ta se bo vedno pri tekmah vedel spodobno in sportniku primerno. Skratka vtis, ki ga je napravila publika pri nedeljski tekmi, je bil nad vse ugoden.

Tekmo bo sodil tudi danes g. Ochs iz Celja. Igra se na igrišču SK. Ilirije s pričetkom ob 17. uri. Cene so znižane z ozirom na to, da se bo igralo samo 25 minut.

Jutri, v nedeljo, se pokalna tekmovalja nadaljujejo, in sicer na igrišču ASK. Primorje, Dunajska cesta. Za semifinale sta se kvalificirala SK. Slovan in SK. Jadran, a ZSK. Hermes ni bil v prvem kolu izžreban. Zreb je doletel v drugem kolu sledeče protivnike: SK. Slovan; ZSK. Hermes, SK. Jadran; zmagovalcu v tekmi SK. Ilirija; ASK. Primorje.

Kakor izgleda bo tudi semifinale zelo zanimiv, saj bodo nastopili naši najboljši klubovi, z izjemo ASK. Primorje ali SK. Ilirija, ki nastopita danes v podaljški in od katerih bo eden izpadel.

Tekme se bodo odigrale sledeče: ob 13.45 SK. Slovan; ZSK. Hermes, ob 15.30 SK. Jadran; zmagovalcu tekme SK. Ilirija; ASK. Primorje.

Poleg gornjih tekem se bodo odigrale še sledeče prv. tekme rezervnih moštev, ki spadajo še v jes. sezono: SK. Ilirija rez.; ZSK. Hermes rez. in ASK. Primorje rez.; SK. Slovan rez. Te tekme se odigrajo na igrišču SK. Ilirije in sicer ob 8.30 nastopi prvi par, ob 10.15 pa rezervi ASK. Primorja in SK. Slovana.

Službene objave LNP.

(Seja p. o. dne 24. II. 1926.)

Verificira se za SK. Slavijo igr. Petrič Silvi v pravom nastopu dne 4. III. 1926, za SK. Celje igralci Julij Viljem, Kunej Franjo, Božič Josip in Kopačar Tine, vsi s pravom nastopa dne 6. III. 1926. Verificira se prvenstvena nogometna tekma ASK. Primorje; ZSK. Hermes 10 : 0 odigrana dne 14. II. 1926 v Ljubljani, nadalje se verificirajo tekme za zimski pokal SK. Jadran; SK. Svoboda 12 : 1, SK. Slovan; SK. Slavija 6 : 0, in pokalna tekma SK. Svoboda : TSK. Merkur 4 : 3.

Rediteljsko službo LNP. vršijo v soboto 27. II. gg. Cimpermán, ing. Struna, Kump, Zajc, Batista; v nedeljo dne 28. II. dopoldne na igrišču SK. Ilirije g. Kump nadzor nad red. in blag. službo; popoldne na igrišču ASK. Primorje gg. Kump in Cerne, blag. službo g. Buljevič.

Ponovno se opozarjajo vsi klubi, da postavijo po tri resne starejše reditelje ter stranskega sodnika, ki naj se javijo pol ure pred pričetkom služb, odborniku LNP.

Tajnik II.

Iz Sekcije ZNS. (Službeno.) Delegirajo se: Igrišče Ilirije 8.30 Ilirija rez.; Hermes rez. g. Ahčan; 10.30 Primorje rez.; Slovan rez. g. Deržaj; Igrišče Primorja 13.45 Hermes; Slovan g. Planišek; 15.30 zmagovalcu iz tekme Ilirija-Primorje; Jadran g. Strnad. — Tajnik.

SK. Ilirija; ASK. Primorje. Za današnji nastavek pokalne tekme med navedenima kluboma so doletene znižane cene. V svrhu normalnega poteka igre podpisal podsavez apelira na publiko, da ponovno manifestira z dostojnim ponašanjem, kot pri zadnji tekmi, sportno idejo.

Predkonferenca JNS. Kakor znano, bi se morala v četrtek vršiti v Zagrebu prva predkonferenca JNS pred glavno skupščino, na kateri bi delegati podsavezov pričeli debatirati o pravih in nepravih JNS. Razven sarajevskega delegata ni dospel v Zagreb noben drug delegat, vsled česar se predkonferenca ni vršila.

Predavanje s skloptičnimi slikami. V nedeljo 28. II. ob 11. priredi TK. Skala drugo predavanje s skloptičnimi slikami, in sicer o Mont Blancu, kralju evropskih gor in njegovih zanimivosti. Opozarjamo na to velezanimivo predavanje predvsem naše turiste, skavte, godovnike in šolsko mladino.

S. K. Jadran. Danes ob 20. uri sestanek prvega moštva in rezerve pri Mraku na Rimski cesti. — Kapetan.

ASK. Primorje (Nogom. sekcija). Garderoba za današnje tekmo s SK. Ilirijo je v gostini Reininghaus (Valjevce), Moštvo mo ra biti ob 16.30 v garderobi. — Tajnik I.

Corrigendum: Službene objave LNP, objavljene v večerajšnji številki, je v toliko popraviti, da se vrši izredna glavna skupščina dne 4. marca t. l. in ne, kakor je bilo pomotoma tiskano, redna glavna skupščina.

Kolesarski podsavez Slovenije. Razdelitev kolajin in diplom se vrši danes v soboto zvečer ob 8. uri v Prešernovi sobi restavracije Novi svet. Vsi dirkači, ki so se udeležili otvoritvene, skupinske, cestne in gorske prvenstvene dirke, naj sigurno prisostvujejo razdelitvi. Eventuelne reklamacije naj se podajo o priliki razdelitve, ker se na poznejše nikakor ne bo oziralol Upravni odbor KPS.

SK. Ilirije nogometna sekcija. Današnji trening II. skupine odpade, mesto tega ob 18. sestanek rezerve in juniorjev v garderobi na igrišču. V nedeljo 28. t. m. igra rezerva ob 8.30 zjutraj prvenstveno tekmo z rezervno Hermes, kombinirano moštvo ob 14. prijateljsko trening-tekmo s Svobodo. Načelnik.

Iz dunske sekcije SK. Ilirije. Danes po polodne lahkoatletski trening pod vodstvom g. Hokeja. Udeležba strogo obvezna za vse. Trening se vrši v slučaju ugodnega vremena na igrišču od 14.30 dalje. V slučaju neugodnega vremena pa se vrši trening v jahalnici od 17.30 dalje. V ponedeljek ob 17. hazenski trening v jahalnici. Ta trening je obvezen predvsem za sledeče igralce: Vizjak, Rotar, Petan, Šporn, Privšek, Jermol II, Koch II, Koželj, Trtnik, Schweiger Erna. Istočasno naj se tega treninga udeležijo tudi vse ostale članice. — Načelnik.

Vremensko poročilo ob 26. t. m.

Bohinjska Bistrica, ob 7. zjutraj. Temperatura + 6 stp. C; za zimski sport neugodno.

Kranjska gora, ob 7. zjutraj. Temperatura + 1 stp. C, barometer se dviga, pooblašeno, srce 10 cm.

Gospodarstvo

Hmeljarna

L. Jugoslovanski zavod za vkladanje, basanje in prepariranje hmelja v Zaicu.

L. 1902. se je v središču našega hmeljarstva, v Zaicu, ustanovila zadruga v namen, da se sezida poslopje za vkladanje, pravilno basanje in strokovno prepariranje hmelja kakor to žele in zahtevalo hmeljski prekupci. Pobudo za sezidanje takšnega poslopja je dala Hmeljarsko društvo v spoznanju in prepričanju, da je to v izpolnitve umnega hmeljarstva v Savinjski dolini neobhodno potrebno, ter za krstilo za Hmeljarno.

Pred ustanovitvijo tega zavoda so morali hmeljski prekupci opravljati vse manipulacije s hmeljem v družih kraih na Češkem in v Nemčiji, kar jim je povzročalo mnogo stroškov in drugih neprilic. Od ustanovitve Hmeljarne pa opravljajo večina hmeljskih prekupcev vsa navedena dela v njej, to pa tem lažje, ker jim ustreže vsestransko, kulantno in strokovno pravilno. Hmeljarna si je pridobila in vživela vsestransko zaupanje hmeljarske produkcije kakor tudi hmeljske kupčije.

Poslovanje Hmeljarne se je od leta do leta širilo in tako so postajali njeni prostori pretesni, njena priprave nezadostne za velike njene naloge in zaradi tega se mora povečati in razširiti. Tesnoba v njej bi se čim dalje bolj občutila, ker se produkcija zvišuje od leta do leta in ker je mogoče, da že v par letih povdvojimo našo sedanjo produkcijo.

Razširitev Hmeljarne je torej nujno potrebna in le zaradi tega glavna skupščina zadrugnikov dne 24. t. m. soglasno sklenila na se Hmeljarna takoj prične večati.

V to svrhu je predstojništvo Hmeljarne po klicalo iz Zateca (CSR) vrveza strokovnjaka ki je sedanje poslopje temeljito pregledal ter dal potem potrebne nasvete in navodila, kako se naj razširitev izvršuje.

Vsa stavba se bo dvignila za dve etaži, priprave za prepariranje se bodo podvojile, dvigalnik in stiskalnica, se bodo elektrificirala, ekshaustor za žveplene pline se bo izpolnil, tako da se bo kapaciteta Hmeljarne dvignila na dvojni množini.

V povečani Hmeljarni se bo potem lahko vsakemu prekupcu odkazal poseben prostor za vkladanje hmelja, kjer ga bo lahko pregledoval, nadzoroval in sortiral nemoteno od svoja konkurenta.

Za povečanje Hmeljarne potrebno gradbo je že preskrbljeno, se pridno dovaža in v kratkem se bo pričelo z delom. Na vsak na čin bo povečana in z vsemi modernimi stroji opremljena Hmeljarna že do letošnje jeseni pripravljena za povečan obrat, ki jo čaka.

Hmeljarna v Zaicu izvršuje zelo važno na logo v organizaciji našega hmeljarstva. Na eni strani olajšuje trgovini nakup, preveznanje, vkladanje, prepariranje, basanje in ekspedicijo hmelja, na drugi strani nudi pro ducentom velike ugodnosti tudi neposredno s tem da jih varuje potom javne tehtnice morebitne prevare v težji in jim preskrbuje pod ugodnimi pogoji pri našem solidnem denarnem zavodu Savinjski posojilnici preprejuje na vkladnih hmelji.

Hmeljarna v Zaicu se s svojim solidnim poslovanjem že le ustvarila bazo, iz katere gre naš hmelj — od leta do leta več — h konsumantom, da je naravnost v pivovarne, ki ga se le tako spoznavalo kot našega izvora.

Predstojništvo Hmeljarne in z ním vsi za družniki so lahko prepričani, da bo povečana Hmeljarna v velik prosep našega hmeljarstva.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza. (26. t. m.) Notirale so danes: pšenica, baška 61, 2 vagona 282.50—285, 77 kg 2% 285; ječmen banatski, 4 v. g. 0—0, turščica, sremska za april, 40 vagonov 130, baška, stara, 1 vagon, 167; moka, baška, *2 v. g. 410; otrobi, baški, v jutastih vrečah, 5 v. g. 110.

Svinjski sejem v Mariboru dne 26. februarja je bil razmeroma dobro obiskan. Kupčija je bila precej živahna. Od 123 prignanih svinj je bilo prodanih 74 komadov. Cene so neznatno poskočile in vlada zlasti po težkem blagu spriču bližajočih se velikonočnih praznikov večje povpraševanje. — Povprečne cene so bile prasi 5—6 tednov stari komad Din 150—200, 7—9 tednov 225—250, 3—4 mesece 350—380, 5—6 mesece 400—480, 8—10 mesece 550—600, eno leto stari 1500—1700; kg žive teže 10.50—12.50, mrtve 15—17.

Dunajska borza za kmetijske produkte. (25. februarja). V sled nadaljnega padanja cen na ameriških tržiščih in nepovolnih vesteh z budimpeštanske borze, je bil današnji promet zelo malenkosten. Prodanih je bilo le nekaj partij pšenice in rži. Zato so tudi oficijelne notacije ostale v glavnem nespremenjene. Notirale so v številni davek na blagovni promet brez carine za 100 kg: pšenica, domača 40.40—40, moravska poljska 38.25—38.75, s Poljske 44.50—47; rž: 25.25—27.75; turščica 20.25—20.75, oves 27.50—29.

Cene sladkorju v naši državi znižane. Po vesteh iz Beograda je spričlo tendence na svetovnem sladkornem trgu naš sladkorni kartel znižal cene za 10 par pri kilogramu.

Statistika naše industrije. Ministrstvo za socialno politiko je sestavilo statistiko industrijskih podjetij v naši državi. L. 1925. je bilo pod nadzorstvom inspekcije dela 9709 industrijskih podjetij, ki so zaposlovala 146.720 delavcev (125.585 moških in 21.135 ženskih). Nesreč se je zgodilo 8135, in sicer 144 smrtnih. Pod nadzorstvom inspekcije dela je 9422 parnih kotlov, od katerih sta 2 eksplozivna. Lanl se je prijavilo 861 novih podjetij, 350 podjetij pa se je povečalo. Obrat je ustavilo lani 100 podjetij, od teh 77 v lesni in 23 v mlinski industriji.

Pred otvoritvijo Lipskega pomladnega velesejma. Interesente opozarjamo, da se bo 28. t. m. pričel Lipski pomladni velesejem, ki bo trajal do 6. marca (tehnični ves sejem do 10. marca). O tel velesejmski prireditvi smo zadnje dni že podrobneje pisali opozarjamo ponovno le na to, da imajo posetniki na nemških železnica olajšave in da le vžum za Nemčijo brezplačen, ako ga posreduje častno zastopstvo Lipskih vzorčnih velesejmov; v Ljubljani Stezu in drugi. Dunajska cesta 1., kjer se dobe tudi druge informacije glede te prireditve.

Ustavitev obrata budimpeštanskega parnega mlina. Iz Budimpešte javljajo, da je ustavil obrat tamošnji parni mlin Concordia d. d., in sicer zaradi velikih izgub.

Trgovinski stiki z Južno Ameriko. La Comercial Súd-Americana-Buenos Aires, U. T. 44-Juncal, želi zastopati jugoslovenske tvrdke na južno-ameriških tržiščih. Daje tu di na vsa vprašanja brezplačne informacije.

Prodaja. Dne 17. marca t. l. se bo vršila pri direkciji državnih železnic v Subotici ofertalna licitacija glede prodaje okrog 5½ vagona starega papirja. Predmetni oglas je v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

Bančna insolvenca v Berlinu. Iz Berlina poročajo, da je postala insolventna tamošnja stara Izza leta 1750. obstoječa bančna tvrdka. L. M. Bamberger, ki pa je manjši zavod.

Vil. trgovski sejem v Bruslju. Za VII. trgovski sejem v Bruslju, ki se bo vršil od 7. do 21. aprila, dobe interesi legitimacije v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Ugodni izgledi nove rumunske žetve. Iz Bukarešte poročajo: Po poročilu kmetijskega ministrstva je stanje ozimnih posevkov v Rumuniji zelo povoljno.

Vinski sejem v St. Ilju v Slovenskih goricah. Gostilničarji in vinotičarji se opozarjajo, da se bo vršil od 22. do 23. marca t. l. v St. Ilju v Slovenskih goricah vinski sejem v dvorani gostilne Dimnik pri kolodvoru. Iz Maribora bo vozil 22. marca dopoldne po dohodu ljubljanskega osebnege vlaka oko li 10. ure poseben vlak v St. Ilj, ki je druga postaja od Maribora. Posetniki selma bodo imeli polovično vožnjo. Pričlašeni je došel za sejem 250 vrst vina.

Panika na newyorški borzi. Kakor poročajo iz Newyorka, je nastala v ponedeljek na tamošnji borzi deruta, ki je mestoma zavzimala značaj prave panike. Nekatere vrednote so padle za 11 dolarjev. Delnice General Electric Compagnie so nazadovale celo za 15 dolarjev. Deruto so izzvale vesti, da je vlada sklenila z vsemi sredstvi preprečiti ustanovitev trusta v industriji življenjskih potrebščin.

Borze

26. februarja.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druze ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) **Vrednote:** investicijsko 76—78, Volna Skoda 279—281, zastavni Kranjske 20—22, komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 200—205, Ljubljanska kredita 200—220, Merkantilna 100—104, Praštediona 973—980, Slovenska 50—0, Kreditni 175—185, Strojne 0—120, Trbovlije 392—398, Veveče 110—0, Stavbna 90—100, Šešir 115—115, (115). **Blago:** les: hrastovi neobrobjeni plohi, od 70 do 120, od 2 m napr., od 20 cm šir. napr., fco vag., mela 0—1100; smrekove hmeljevice zimske sočne dože, brez zadnje letne rasti, po 6¼—8¼ m, na koncu 7—8 cm debele, s samo do 10% od 6¼—7 m, neodgrajene in neokrožene, fco vag. nakl. post. 4.85—0; javorjive blodi, od 40 cm napr in 3 m dolž., napr., fco nakl. post. 450—0; bukova drva, suha, 1.20 m dolga, do 10% okroglice, fco vag. nakl. post. 0—22; bukovi plohi, l. II., od 40—80 cm deb., od 25 cm šir napr., od 2 m dolž. napr., 1 vagon, 500—500 (500); bukova drva, napol suha, 1 m dolž., fco nakl. post. 10 vagonov 17.50—17.50, (17.50); premog: seme ponudbe; nespremenjeno; poljski pridejki: zaključki: turščica: času primerno suha, gr. zadržavo prispletje do sev. Italije, fco Postojna tranz. 2 vagona 158—158, (158), času prim. suha, fco Postojna 1 vagon 155—155 (155); um. sušena, fco vag. nakl. post. 1 vagon 140—140 (140); ostalo seme ponudbe in v glevnem nespremenjeno; gradbeni material: prima portlanski cement «Zagorica» v sodčkih po 190—200 kg, za 100 kg brutto s sodom 0—64, v jutastih vrečah po 35—50 kg za 100 kg brutto brez vreč 0—54, v papir natih vrečah po 50 kg za fco vag. post. Zida ni most 0—58.

ZAGREB. Na tržišču efektov je bilo danes v bančnih papirjih nekaj zaključkov v Praštedionj po 970—975. Od industrijskih vrednot je bilo nekaj kupčije v Slavoniji ob nespremenjenem tečaju. Trbovlije so nekaj popustile in so padle od 400 na 360, Eksploatacija pa od 30—21. Volna Skoda se je od 277 na začetku sestanka povzpela proti koncu borze na 288. Ostale vrednote so ostale večinoma na isti višini. Na deviznem trgu je bila tendenca malo šibkejša. Newyork je nekoliko čvrstješ, ker je v Curihu porastel za 5 točk. Italija, Švicca in London so nekoliko padli. Narodna banka je intervenirala in krila nekaj povpraševanja v čehih na London, Italijo in Curih. Vsega skupaj je bilo prometa za 6 milijonov Din. Notirale so devizne: Dunaj 799.50—803.50, ček 799—803, Berlin 1352.10—1356.10, Italija, izplačilo 227.65—228.85, ček 227.65—228.85, London izplačilo 276.13—277.33, ček 275.90—277.10, Newyork, ček 56.25—56.925, Praga 168.10—169.10, ček 168—169, Švicca 1092.575—1096.575, ček 1092.50—

Iz življenja in sveta

Cepljenje dece proti jetiki

Cepljenje proti raznim boleznim ima v nekaterih ljudeh svoje zagovornike, v drugih pa zopet hude nasprotnike. Alopati, privrženci običajne šolske medicine, se navadno zavzamejo za cepljenje, ker so prepričani, da je mogoče v naprej omejiti bolezni, ki se prej ali slej utegnejo pojaviti pri človeku. Homeopati, ki se držijo načela, da ne velja pretiravati z medicamentmi nikjer in nikoli, pa pravijo, da je cepljenje škodljivo in da ga je treba odpraviti. Borba med obema šolama je še vedno neodločena, vendar veljajo za zmagovalce alopati, ker vse države podpirajo njihova stremeljenja in se ravnaajo po njihovih zaključkih.

V Parizu so pravkar iznašli nov serum za cepljenje proti tuberkulozi. Lek je sestavljal profesor Pasteurjevega inštituta Calmette ter ga krstil Beg. Ta serum se vbrizgava nedorošni deci pod kožo. Učenjak je uporabil novo sredstvo v 1317 ih primerih, in sicer na otrokih najnežnejše starosti. Uspeh tega cepjenja je bil zelo velik. Za 7,2 odst. otrok, ki so podlegli raznim boleznim, ter so umrli, je dokazano, da niso postali žrtev jetike. Na smrt radi jetike se je dalo sklepati samo v 0,7 odst. vseh smrtnih slučajev. Profesor Calmette je radi tega uverjen, da se da s pomočjo njegovega preparata tuberkuloza pri otrocih znatno omejiti in da bo mogoče 93 odst. tuberkuloznih otrok rešiti pred zavratno morilko človeštva.

Moral turpitude

Velika afera grofice Cathcart na Ellis Islandu.

Gospa, ali ste ločeni? Tedaj ne morete v Ameriko. Zapisali vam bodo v pasoš: «Moral turpitude» in vas vrnil nazaj preko velike, velike luže.

Kaj se je zgodilo angleški grofici Cathcart? Prav tako kakor smo zapisali in kakor zdaj to še nereseno afero na dolgo in široko razpredajo angleške novine. Grofica Cathcart je renomirana pisateljica in izkušena žena. Najprvo je bila poročena s stotnikom de Grey Warterjem. Ko ji je umrl, je vzela grofa Cathcarta, pa se kmalu zopet ločila od njega, ker se je zagledala v lorda Cravena. Ko jo je ta pred meseci zapustil in se odpravil v Newyork, se je grofica Cathcart zaročila z dramatikom mr. Ralphom Nealom in se nato še ona odpravila v Ameriko — ne morda zato, da bi zasledovala ubeglega ljubimca, marveč zato, ker želi v Ameriki uprizoriti svojo novo dramo «Ashes».

Toda v Ellis Islandu, kjer izkrcavajo in preiskujejo novodošle potnike, so grofico pod navedeno pretvezo zadržali in ji zabranili stopiti na ameriško ozemlje. Zadeva se je takoj raznesla po ameriških novinah in javnost se je postavila ob stran grofice, češ: kaj bi hlinili moralo, ko se pa v Ameriki stalno množijo ločitve in se je samo tekom zadnjih let razšlo nad pol milijona zakoncev, a se jim nihče ne upa očitati sramotne morale — «moral turpitude». In končno, če so že ameriške oblasti tako rigorozne napram grofici, zakaj ne postopajo enako tudi proti lordu Cravenu, ki je njen sokrivce?...

Ta pritisk javnega mnenja je imel tak učinek, da so se ameriške oblasti res odločile aretirati lorda Cravena — ampak mož je bil še odločnejši in je pravočasno pobegnil v Kanado. Grofica Cathcart pa se še vedno nahaja v Ellis Islandu, odkoder pošilja v ameriške in angleške novine fulminantne članke. Zadeva postaja tem bolj napešana, ker se po dognanjih ameriških oblasti nahaja v Ameriki še okrog 700 ločenih angleških novih priseljencev. Ako bo ameriška oblast vrnila grofico Cathcart v Evropo, bo morala enako postopati tudi z omenjenimi. Baj je že podpisanih 200 deportacijskih nalogov, in to spravlja angleške novine v največje ogroženje. Nenavadno ostro obsojajo postopanje ameriških oblasti

E. C. Grenville-Murray:

Vrtnica

Lahko bi vam povedal ime stražnika, če ga ne bi bil pozabil; toda kar vem, je samo to, da si je, potem ko je čul žalostno povest o deklici z vrtnico, zadal sam tri udarce po glavi s svojim pendrekom, kajti sklenil je, da ne bo dalje časa živel na svetu, kjer obstaja taka krivica. Jaz sem samo odobral njegovo obnašanje pri tej priliki: ker pa ne ljubim gledati krvi, sem sledil mali deklici po ulici in izbrisal s svojega spomina vse, kar se tiče stražnika. Dekletce je bilo boso in je imelo umazano obleko, njene oči pa so bile temnorjave kot topaz. Pritiskala je vrtnico k svojim ustnicam z obema rokama, kakor da ji jo bi hotel jutranji vetrič odnesti.

Ta cvetlica prav lepo diši, moje drago dete, sem vzkljnil in jo vprašal, ali mi jo hoče prodati, kajti pripravil sem plačati zanjo katerokoli ceno, seveda primerno, to se pravi ne več ko dva groša. Ona pa se je naslonila na ograjo hiše, kjer je na vratih stalo napisano ime nagačevalca ptičev; odkimala je z glavo in mi odgovorila:

— To je najbolj dehteca vrtnica, ki je sploh kdaj zrastle pod solncem. In nihče ne ve, koliko je vredna in kako moč ima; jaz je pa nikdar nočem prodati in dati nikomur.

Pri teh besedah je lahko gladila cvetlico kakor kako ljubo bitje.

na Ellis Islandu, kjer se je rodilo že toliko gorja, bede in surovosti, o čemer pa v javnost ne dospejo nikake podrobnosti.

Kakor javlja najnovejša vest iz Newyorka, je priseljeniški komisar dobil iz Washingtona naročilo, naj grofico Cathcart proti kavčiji 500 dolarjev izpusti na kopno. Zakaj proti kavčiji? Menda želijo ameriške oblasti dopustiti grofici samo kratko bivanje v Ameriki, dokler se nemir ne poleže, narkar bodo znova pritisnile nanjo. Toda grofica Cathcart je odločena, da se takoj vrne domov v Anglijo. Kajti tisto, kar je želela, je že dosegla v polni meri: tekom svoje internacije na Ellis Islandu je podpisala pogodbo za uprizoritev svojega «Ashesa» s številnimi gledalškimi in kabaretnimi ravnatelji. «Ashes» je po toliki reklami siguren uspeha, grofica Cathcart pa težkih tantjem v dolarjih...

Sreča o pravem času

Dragi odjemalec srečk zasebne ali državne loterije! Kadar boš pri razpisu novega loterijskega žrebanja omahoval ter se ne boš mogel odločiti, če je vredno kupiti srečko ali zavrniti agenta, ki ti jo ponuja, nikar ne pozabi na tiste srečnike, katerim se je usoda nasmehnila, ko so že obupavali. Nikar pa misli na tistega moža, ki je lani v Monakovem obljubil polovico svojega dobitka monakovskim dimnikarjem, polovico pa monakovski točilnici piva in je potem v resnici zadel visoko vsoto. Ne zgleduj se torej na tem revežu, ki bi bil prišel ob ves svoj denar, da se ni pravočasno ustrelil ter se s tem izločil iz krivične pravde na našem svetu. Temveč se zgleduj na srečnem možu, o katerem govore nastopne vrstice:

Pretečene dni se je vršilo v Berlinu žrebanje velike pruske državne loterije. Izžrebana sta bila tudi dva glavna dobitka po 500.000 zlatih mark, — približno po 6 in pol milijona Din našega denarja. Oba dobitka sta našla pravi naslov. Prvega je loterija izplačala neki berlinski delavski koloniji, ki si je razdelila dotično srečko, drugega pa nekemu trgovcu, ki je baš 12 ur pred žrebanjem napovedal konkurz. Tudi on je zadel 6.500.000 Din in je moral, morda z veliko žalostjo v srcu, preklicati konkurz, izplačati upnike in ostati zopet navaden trgovec. Do drugega konkurza, seveda...

Koburška posestva na Slovaškem

S svojim očetom Ferdinandom Koburgom se je moral pred leti izseliti iz Bolgarije tudi drugi sin bivšega cara, Ciril. Vendar je odstavljeni poglavar bolgarske dinastije poskrbel, da ne pojde ta po svetu brez denarja. Pograbil je svoje vrednostne papirje in denar ter se odpeljal. V visečem stanju pa se še sedaj nahaja vprašanje koburških posestev na Slovaškem. Ta problem čaka še vedno rešitve in Koburžani bi radi videli, da bi se stvar čim prej ugodno iztekla za nje.

Izmislili so si prav zvit izhod. Proglasili so za gospodarja koburških posestev na Slovaškem princa Cirila in ga poslali v Prago, da bi z osebnim posredovanjem izposloval primerno rešitev te zadeve. Ciril se res te dni nahaja v Pragi in je nastanjen v nekem hotelu pod imenom grofa Serenyja. Da ne bo ugovorov o njegovi misli, pa vodi pogajanja s praško vlado kot zastopnik slovanske veje koburškega vladarskega doma ter skuša doseči odkup posestev te dinastije na Slovaškem.

Posestva, ki so zelo razsežna in bodo prinašala ogromne dohodeke, bi si Koburžani radi za vsako ceno prisvojili. Za enkrat pa se radi njih še med sabo prepirajo. Potegujejo se za njihovo last številni interesi, izid spora pa bo najbrže kompromis, po katerem se bodo razdelila posestva med saško in med «slovansko» linijo koburške hi-

še. V tem primeru utegne po likvidaciji spora in po sporazumu s češkoslovaško vlado princ Ciril prevzeti upravo teh posestev na Slovaškem ter ustanoviti v Pragi generalno direkcijo, oziroma vodstvo posestev. Podoba je, da se mu bo to posrečilo in da bo praška vlada na odkup koburških posestev pristala.

Sodobni Metuzalem

Najstarejši človek na svetu je baje William Smidt, rojen v Sanfieldu blizu Belfasta 1801. Letos torej dopolnjuje 125 leto. Starec živi kakor kak Spartaneec v napol porušeni bajti v ulsterski grofiji in njegove edine dohodeke predstavlja stanovska penzija, ki znaša 10 šilingov na teden in katere mu izplačuje angleška država.

Nedavno so Smidta obiskali novinarji, ki bi bili radi doznali, pod kakšnimi pogoji je mogoče doseči tako visoko starost. Starec jih je sprejel zelo ljubeznivo in se je najprej dobrodušno nasmehnil, potem pa je začel razvijati svoje nazore o dolgosti človeškega življenja.

— Radi bi vedeli, je dejal, čemu sem čakal starost 125 let? Kako naj vam to povem, ko niti sam ne vem, kaj je pravzaprav vzrok mojega dolgega življenja! Vse, kar vam morem povedati, je to, da ne vstanem nikoli pred deveto uro zjutraj in da živim v glavnem od ječmenove kaše, od mleka ter od krompirja, ki je kuhan na vodi. Od časa do časa si privoščim tudi skodelico čaja. Poleg tega pa se strogo držim prekušene pravila, da je dobro, če si človek, preden leže spat, privoščiči čisto čiste vode. Prepričan sem, da je čišča čiste vode najboljši lek in najboljši zdravnik.

— So pa še druge stvari, ki utegnejo zanimati svet. Zato povem naravnost: nikoli nisem prežrl pipe in tobaka, ki sem ga vedno vlekkel z nepopisnim užitkom. Pipa mi je bila vedno velika tešiteljica ter mi je pomagala pretrpeti marsikatero bridko uro. Tudi zastran alkohola ne morem reči, da bi ga sovražil. Jaz sem dajal med alkoholnimi pijačami prednost posebnemu rumu. Sedaj pa si kupim vsak petek steklenico črnega vina in ga popijem z velikim užitkom.

Smidt se prav dobro spominja bitke pri Waterlooju, kjer je bil Napoleon poražen leta 1815. Takrat je bilo starcu 14 let. Trikrat je skušal priti v Wellingtonovo vojsko, da bi mogel od bližje videti Bonaparta, toda vsakokrat mu je načrt izpodletel.

Starec končno ni pozabil dati novinarjem nasveta glede ženitve.

— Oženil sem se, pravi, ko mi je bilo 63 let in mi ni prav nič žal, da se je zgodilo tako pozno. Če bi bilo mogoče, bi storil to še pozneje. Ne morem vam dopovedati, kako težko je ustreči ženski, ki se neprestano bori za prvenstvo v zakonskem jarmu... K sreči je moja žena umrla pred menoj, tako, da mi je ostalo še nekaj let mirnega življenja. Iz tega zakona mi je ostala ena edina hči, ki živi danes na Škotskem.

— Moje življenje je zdaj čisto primitivno. Navadil sem se, da živim čim preprosteje in enostavneje. Obleko bi rad popolnoma zavrgel, sodim pa, da mi tega ne bo mogoče storiti. Zato sem se pa navadil, da spim brez srajce in brez pižame. Uverjen sem namreč, da prihaja nešteto boleznih od tega, ker se ljudje ne znajo primerno oblačiti in zato neprestano pobolevajo. Dosedaj sem bil jaz v tem pogledu srečna izjema in mislim, da mi je bilo baš radi tega dano dočakati lepo starost, v kateri imam še vedno veselje do življenja.

— Grozen konec radi letalske stave. Ne ki francoski letalec v Parizu je te dni stavil, da bo letel skozi vnožje Eifflovega stolpa. Opasni poizkus se mu je tudi v resnici posrečil in stava je bila že dobljena. V svojo nesrečo pa je letalec pri tem eksperimentu izgubil ravnotežje, ko se je skušal umakniti neki anteni. Posledice so bile zanj katastrofalne. Aparat je treščil na tla, motorji so eksplodirali in povzročili požar,

vzela soproga. Ker sem videl, da bo družina kmalu narasla na šest ali osem članov, sem sklenil, da morajo miš poginiti, ali pa se preseliti. Ko pa sem vtaknil vrtnico male deklice v svojo suknjo, se mi je zdelo, da sem zavezan s pogodbo, da pustim miš pri miru, da, celo, da ji postavim, kakor tudi njenim mladičem in soprogu, vsak večer kos sira, tako da ga lahko dobijo in v miru povečerjajo.

Ne morem razumeti razlike med ostalimi mladimi in ono, ki mi jo je odprla ta vrtnica, toda čutil sem, da nisem več isti možak kot prej. Vrtnica je napolnjevala sobo s svojim duhom in me naravnost opajala; enako je očarala druge ljudi. Smehljaje sem hodil okoli in vsi ljudje so se mi prijazno smehljali; zdelo se mi je, da je ves svet srečen in vesel. Če sem prišel domov, je miš prihitala na preprogo in plesala veselja pred menoj, kakor bi mi hotela pokazati, da me je že dolgo pričakovala z materinsko skrbjo. Cela družina je stanovala v enem mojih čevljev.

Ko je miška nekoč tako plesala pred menoj in me gledala in jaz njo, sem jo vprašal:

— Ali mi moreš povedati, ti srečna miška, odkod izvira moja sedanja sreča, veselje in zadovoljnost? Če mi danes to razložiš, ti odprem omaro z živili.

Miš mi je odgovorila s kretinjo, da vedno rada odgovarja na uljudna vprašanja. Splezala je na mizo, kjer je slučajno ležal odprt slovar. Napravila je s

Samo še ob 4. in 1/2 6

se predvaja prekrasni film materinske ljubezni

„MATI IN DETE“

ki je dosegel velkanski uspeh in splošno odobravanje navdušenega in do solz ginjenega občinstva

HENNY PORTEN

Ljubka žena in kot mati nepozabna.

Danes ob 1/2 8. in 9. uri

se predvaja grandiozno filmsko delo o borbi med gusarsko zvestobo in ljubeznijo

KORZAR PIETRO

Romantična igra polna ljubezni, junaštva in krvi

PAUL RICHTER

(Nepozabni Siegfried iz Nibelungov)

Rudolf Klein-Rogge

(Strašni kralj Atila iz Nibelungov)

Aud Egede-Nissen

Temperamentna črnolasa krasotica

Kolosalna režija. — Posebno lepi naravní posnetki s sinjega Jadrana. Pomnoženi orkester svira za ta velefilm posebno naštudirane komade.

Predprodaja vstopnic od 10.—1/21

Preprodaja vstopnic od 10.—1/21

EURO KINO MATICA

vodilni kino v Ljubljani. — Telefon 124.

letalec, ki je že dobil stavo, pa je popolnoma zoglenel in mu ni bilo več mogoče pomagati.

× *Letalo, ki bo varno pred padcem.* Z Dunaja poročajo, da se je posrečilo letalskemu teoretiku dr. Nimtuhru rešiti problem zrakovplovja, ki bo popolnoma siguren v zraku. Iznajditelj bo predaval o svojem odkritju na Dunaju ter bo dokazal svoje trditve z aparatom, ki so ga izgotovili v Dunajskem arzenalu na letališču v Vöslau po leg Dunaja.

× *Angleški državljani obsojeni radi razžaljenja Mussolinija na osem mesecev ječe.* Iz Rima poročajo, da je obsodilo sodišče v Florenci angleškega državljana dr. Ellisona, ki prakticira v neki florentinski lekarni, na osem mesecev ječe ter na trideset tisoč lir globe. Mussolini je namreč pred kratkim zavaroval svojo osebo pred takimi napadi s posebnim zakonom in Anglež dr. Ellison je deležen tega novega fašistovskega blagoslova.

× *Ločitve in razporeke na Češkoslovaškem v letu 1924.* Izšel je statističen pregled, ki podaja nazorno sliko zakonskih ločitev in razvedb na Češkoslovaškem v letu 1924. 3143 zakonov je bilo v tem času spo-

razumno, 1284 pa sodnim potom razdrtili. Največje število teh ločitev in razvedb odpade seveda na Prago. V splošnem se opaža, da se nahaja zakonska zvestoba na Češkem baš na isti stopnji, kakor v sosednjih nemških deželah.

× *Sto ruskih tehnikov za Forda.* Moskva «Pravda» poroča, da odpošlje ruska vlada v najkrajšem času sto gojencev ruske tehnične visoke šole iz Moskve v Ameriko, kjer bodo uvedeni v praktično posilovanje Fordovih tvornic za avtomobile.

× *Spomenik Francišku Asiškemu v Milanu.* Dne 12. aprila bodo odkrili v Milanu spomenik Francišku Asiškemu. Mussolini je sporočil, da se osebno udeležiti teh svečanosti.

× *Ponarejevalci frankov na maskiranih plesu dunajskih umetnikov.* Dunajski umetniki so pred kratkim privedli originalne frankokategere se je udeležila tudi originalna skirana skupina, predstavljajoča falsifikatorje francoskih frankov v Budimpešti. Skupina je bila originalno opremljena in se tudi nad vse duhovito obnašala. Najhujšalniji trik teh maskiranih falsifikatorjev je bil pa ta, da so skušali vnovčiti ponarejene madžarske krone.

svojimi zobmi znak pri besedi »PREVARA«.

To je vse, kar sem mogel izvleči iz nje, kajti naglo je zbežala v svoj dom. Jaz pa sem odšel s svojo rožo, da vprašam izvedence, zakaj roža lepše diši in ima krasnejšo barvo kot vse druge. Izpraševal sem cestne prodajalke cvetlic in po cvetličarnah, pri umetnih vrtnarjih in znanstvenikih, in od vseh sem dobil isti odgovor:

— To je znamenita »Roža prevare« in svetujemo vam, da se nikoli ne ločite od nje.

Takega namena tudi nisem imel, kajti spomnil sem se, da mi je bosonogo dekletce dejalo, da nihče ne ve, koliko je roža vredna in kako moč ima; in po dolgem premišljevanju sem slednjič prišel do prepričanja, da imam vrtnico, koje vsak cvetni list predstavlja eno prevaro, to se pravi, neko vsoto zapanjanja in upa...

Ali naj vam povem, kako so ti lepi cvetni listi drug za drugim odpadali, ko sem hodil po svetu in se vedno manj smehljaj, čeprav sem vrtnico nosil vedno seboj? Mislim, da je bil hotelski natakar, ki mi je odtrgal prvi list. Zahteval sem francoskega črnega vina. Ko je postavil steklenico pred mene in se je odkrušil z rože list in padel poleg mojega kozarca, sem vedel, da bom pil kislico. Državnik mi je stresel drugega, ko me je domače prišel za gumbnico in mi razlagal svojo politiko. Smatral bi jo bil za izborno, če ne bi bil od moje

rože odpadel list. Prodajalci slik, igralke, ki so izgledale na odru nebesko lepe, a so bile poslikane stare ženske novinarji, ki so hujskali v svojih člankih a se samim sebi in svojim čitateljem smejali, če so stali s tovariši pri topeli v klubu, navidezni pobožnejši varalice vseh vrst in vseh stanov so odkrušili moje rožne liste, in porogljivo, drugi resno, toda vsi čudež se, ko so videli, kako sem se ustrašil, ko s frifotale uboge latvice na tla. Naravn je, da so me kmalu začeli smatrati za občutljivega čudaka. Izgubil sem marsikateroga prijatelja, pridobil si pa nisem nobenega.

Med tem so moji listi dalje odpadali. Sedaj mi je ostal le še eden in upam da se mi ta obdrži za vedno. Svež je in krasno diši kakor prvi dan, ko me je razveseljeval s svojimi tovariši. Morda so mu vsi odpadli podelili nekaj od svoje lepote in duha, da mi nadomestijo izgubo. Moja miš je že zdavnaj mrtva, enako njeni otroci in vnuki. Toda ravno pred eno uro sem vprašal mlado mamo o kateri sumim, da je potomec stare, in jo prosil, naj mi razloži, katero končno prevaro predstavlja zadnji list. Z uljudnostjo, ki je bila menda dedščina rodbinske tradicije, je zlezla miš kakor nje na prababica na mizo in napravila v slovarju s svojimi zobmi mal znak poleg besede: LJUBEZEN.

(Po angleškem izvirniku — 2. —)

Dopisi

VRHNICA. Umrli je dne 25. t. m. gospod Franc Kočevar, posestnik in vinski trgovec. Njegova smrt je živo zadelala mnogobrojne njegove prijatelje. Teško ga bo pogrešala posebno prezgodaj osirotela rodbina, zakaj z njim je izgubila vzorna človeka, ki se je neumorno trudil za dobro svoje blage žene in svojih otrok. Pogrešala ga bo pa tudi ostala vrhnica, zlasti narodna društva, katerim je bil vedno vduhovljen podpornik in dober svetovalec. Pokojnik je bil nad vse marljiv in razumen gospodar; zaveženo gospodarstvo, katero je prevzel še skoro kot otrok, je postavil na svojo sposobnostjo zopet na trdno podlago. Umrli Kočevarjev Francji si je s svojo odkritosrčno in veselo naravo pridobil srca vseh in je ni vasi v vrhnjski okolici, v kateri ne bi imel svojih prijateljev. V politiki je stal vedno neomahljivo v naprednih vrstah in ga niso nikdar še tako ljubimilsi sirenski glasovi izvabili iz njih. Veliko zanimanje je kazal za gospodarska in kulturna vprašanja. Mimogrede bodi omenjeno, da se je Ivan Cankar vedno najraje ustavljal v njegovi hiši, kjer je pač poznal veliko dušo pokojnega Kočevarja. In ta blagi mož je sedaj mrtev. Njegov spomin ostane vedno med nami.

BEVKE PRI VRHNIKU. Anonimni dopisnik, ki hoče, da se napravi red v dostavljanju pošte, naj se potrudil na pristojni poštini urad. Ni res, da se pisma pobirajo le vsakih sedem dni, pač pa je res, da se pobirajo vsak dan razen nedelj in dni, ko je čez cesto toliko vode, da jo sel ne more prebiti. Tako je iz zapiskov razvidno, da se v mesecu februarju vsled vode (preko podmeta) med Blatno-Brezovico in Bevkami pošta ni dostavila dne 4, 12, in 13. in 15. februarja, 14. februarja se je sel čez vodo prepeljal z voznikom. Mesto anonimnih neosnovanih pritožb in pozivov, ki ne razenjuje pošte, je bolje, če se dopisnik v občinskem zastopu zavzame za popravilo ceste Blatna-Brezovica-Bevke, da ne bo ob vsakem dežju pot preplavljena in tako setu onemogočeno, da dostavi pošto. Uslužba pošte, da se je v skličnih slučajih izročila pošta vozniku-mlekarju, da nastovniki prejemajo vsaj časopise dnevnike, se bo v bodoče lahko opustila. Upravnik pošte.

BELOKRAJINA. Naš Črnomelj in Metlika tekmujeta med seboj v gospodarskem in kulturnem oziru za prvenstvo. Prav je tako. V Črnomlju bi bilo prav, da se pokazuje smisel za higijeno. Kako se morejo dopuščati gomile gnoja v mestu in tik ceste? Zdravstveni odsek, kje si? — Razna ob-

javljanja naj prenehajo, mestno županstvo ima besedo in daje iniciativno. Industrija se pri nas razvija in z njo moramo napredovati.

BEGUNJE PRI CERKNICI. V nedeljo so igralci ljubiteljski, večinoma kmečki fantje in dekleta z naprednim učitelstvom na čelu, ponovili v korist tukajšnjemu gasilskemu društvu veseloliki: »Gasilca hoče samo« in »Gasilec Anže«. Igra in igranje je občinstvu tako ugajalo, da je tudi to pot napredni dvorani v stari šoli do zadnjega kotečka in na koncu delanj igralce burno pozdravljalo. Predstavo je posetila tudi večja družba iz Cerknice, med njimi zg. okrajni sodnik, notar in lekarnar s svojimi družinami. Požrtvovalnemu naprednemu učitelstvu pa kličemo: Tako je prav! Le pogumno s prosveto naprej med narodi!

BREZNICA. V nedeljo so imeli slovenski radišči shod pri Vrbanovcu na Zabreznici. Na ta »špozantni« shod je prišel celo dr. Marušič iz Ljubljane. Po 10. maši se je ustavilo v navadni gostilniški sobi imenovane gostilne običajno število nedeljskih gostov, pomnoženo s par radovednih. Samostojnežev je bilo natančno pet. Drugi so bili naš klerikalci, socialisti, komunisti itd. Glavni govornik dr. Marušič je silno klaverno govoril in utis njegovega govora je bil naravnost porazen. Sedem glasov je imela SKS pri zadnjih volitvah, pri prihodnjih jih bo samo pet. Imeniten napredek! Dr. Marušič je silno udrljal posebno po svojih zaveznikih radikalih, po Pašičevi bradi itd., kar se je posebno opazilo ter so kmetje majali z glavami, češ da mora biti to lepa družba, ki tako udriha po svojih zaveznikih. Udrihal je po davkih, v parlamentu pa njihov Pucelj krepko glasuje za vse davke. Drugi »slavnostni« govornik je bil Ajžman iz Hraša, kateremu so nekateri pridelali primke »večni kandidati«. Jezil in penil se je, napadal vladu in Srbe, udrihal po delavcih, obrtnikih in trgovcih, zabavil je sel šolo in učitelstvo, češ da so šole za kmete nepotrebne itd. Ljudje so se mu smejali in s pomilovanjem gledali na to radiševsko večerjo, ki je bil orumaš, Sokol, a danes hoče požgati vse sokolske domove. Še stokrat bo lahko kandidiral, a garantiramo mu, da ne bo nikdar izvoljen. Čba govornika sta uganjala demagogijo najhujše vrste, hoteč posnemati klerikalce, a klerikalci so v tem drugi tičli! Drugih nesreč na tem shodu ni bilo ter se je končal v lokalnem prepiru, po čim naj bo mleko! Zanimivo je, da so samostojneži privlekli na shod tudi vsakega alkoholika Sparovčevega Lojzeta ter je za glazek »joruža« zaklical: Živio Radič, živio Pucelj, aubiks Ribčič!

VITANJE. Na pustno nedeljo je priredila Narodna čitalnica v Vitanju velik pustni karneval. Ta prireditev je bila ena najlepših, kar jih je bilo sploh kdaj v Vitanju. Zato je dožnost prireditelne odbora, da se na tem mestu kar najprilicneje zahvali vsem, ki so pripomogli k uspehu. Poleg tega se odbor zahvaljuje tudi občinstvu, ki je s svojo navzočnostjo povzdignilo renome čitalniških prireditev.

POLZELA. Pri nas se je razpasla grda navada, da mladoletni otroci med mašo nadlegujejo vernike, ki pridejo v nedeljo v cerkev molit, da morajo kupovati orlovške znake po Din 5. V cerkvi se kupi in plača. Če ne kupiš, lahko doživiš, da te v cerkvi insultirajo in pušajo z brezvercem čeprav še tako goreče moliš. Zahtevamo od g. župnika, da napravi v tem pogledu red, ker smo mnenja, da je cerkev za vse katoličane brez razlike političnega prepričanja. Ravno tako mislimo, da je cerkev hiša molitve, ne pa trgovanja in suvanja. Ali ni pisano: »Moja hiša naj bo hiša molitve!«

SLOVENJGRADEC. Občni zbor sokolskega društva je bil letos razmeroma dobro obiskan. Od 67 članov in 27 članic je bilo navzočih 45 članov in 17 članic, pogrešali pa smo zastopnika nadrejene Sok. župe. Iz poročil se je dalo posneti, da je v minulem letu odbor vršil svojo nalogo vzorno. Zlasti delavna sta bila prosvetni in tehnični odbor, pa tudi gradbeni odsek je pokazal lep uspeh. Prosvetni odsek je priredil Masarykovo proslavo in proslavo 1000-letnice hrvatskega kraljevstva. Pri prvi sta sodelovala prof. dr. Dolar kot predavatelj in operni pevec Živko s koncertnimi točkami. Člani odseka so izdelali 10 predavanj, ki se jih je udeležilo povprečno po 37 članov oziroma članic. Zanimiva je ugotovitev, da 20 članovic (ni) zamudilo niti enega predavanja, nasprotno pa je 50 članov (ic), ki tudi enkrat niso bili navzoči. Slednjim manjka sokolska zavest dožnosti. Med prireditve prosvetnega odseka spadajo tudi 3 predstave na diet. gled. odru, Miklavžev večer in Silvestrov večer. Kot poglavitno nalogo je smatral odsek uvedbo nagovorov pred telovadnimi vrstami. S sodelovanjem prednajskega zbora je odsek tudi to nalogo vsaj deloma rešil. Strokovna knjižnica se je pomnožila za 83 vezovanih knjig oziroma brošur klejne in tehnične strokovne vsebine. Prednjaški zbor se je moral boriti z mnogimi zaprekami, ki so močno ovirale njegovo skler požrtvovalno delo. Prva in glavna zapreka je bila nezadostna strokovna in idejna izobrazba prednjakov in članstva ter neprestano menjavanje prvih in drugih. Telovadna aka-

domlja 1. decembra pa je pokazala kljub vsem zaprekam prav lepe uspehe nekaterih oddelkov, zlasti moške in ženske dece ter moškega in ženskega naraščaja. Tudi članice so žele mnogo zaslužene pohvale. Nastop članov nas je uveril, da so člani po pretežni večini novinci v telovadnici, toda začetek je dober. Vztrajna vežba in ljubezen do dobre stvari, ki jo zasleduje Sokolstvo, bosta premagali vse težkoče. Na občnem zboru je bil izvoljen starosta br. dr. Železnikar, namestnik br. Šenturc, načelnik br. Vrnuč, načelnica sestra Rebutova, predsednik gradbenega odseka br. Tomnec in predsednik prosvetnega odseka br. Sovre. Da se je novi odbor lotil dela z vso resnostjo, priča dejstvo, da so vrši telovadba v dveh oddelkih (15 ur na teden), da se snujejo in sproti izvršujejo načrti, kako bi se posepešle priprave za zgradbo Sokolskega doma, da je prosvetni odsek uvedel redna predavanja, ki se vrše vsako sredo zvečer v risalnici meščanske šole in da začelja tudi zdravniški odsek svoje važno delo med članstvom in naraščajem.

ŠMARJE PRI JELŠAH. Stanovajska kriza je tudi v Šmarju dosegla svoj višek. V drugih krajih, posebno večjih mestih, je res pomanjkanje stanovanj, celo manjših in slabših, česar pa v Šmarju ne bi bilo treba. Kdo je temu kriv? Onim, ki poznajo razmere, ki vladajo pri nas, na to vprašanje niti ni treba odgovoriti, drugim pa povemo, da v Šmarju vse spl. Edno kako družbo še najdete v gostilni, ki modruje in z besedami popravlja krivice, ki se nekaterim dogajajo. Posojilnica in hranilnica v Šmarju ima na dvorščijo poslopje, ki je popolnoma podobno bivši stanovajski hiši. Čemu se to poslopje ne popravi in iztrošičevim namenom in sedanjim potrebam? Pričakujemo v tem oziru skorajšnje ukrepite. Kdor ima svojo lastno hišo, bi se ga pač lahko prišlo, da sedanje stanovanje izprazni! Uradniki ne morejo dobiti stanovanj, morajo živeti od žen in otrok ločeno. Ukrenite potrebno, da bo pomagano tudi drugim, ne samo nekaterim. Za lepoto trga ni zanimanja. Potok, ki teče skozi trg, le nesnažen in zidovje ob bregu razspano. ozraja okrog cerkve potrgana, da celo videti le ni več. Takaj, ko stopiš na trg, začutiš hud smrad. Od kod?

„Ljubav princeze Aleksandre“
Beli labud
Razkošnost in intrige na dvoru.
Pride v kino „DVOR“

Od javnega občinskega strastišča, ki je izpostavljeno vsem nesagam. Kje ste in kaj delate, da vsega tega ne vidite. Gotovo ima Šmarje tudi svoje odepševalno društvo, ki bi moralo s pomočjo tržanov gledati na snago in lepoto trga. Kje ste očetje SLS. Ne brigajte se samo za politiko, temveč tudi za kraj, kjer politiko uganjate. Po drugem potovanju več. Pcpotnik.

SV. RUPERT V SLOV. GORICAH. V 7. številki »Slovenskega Gospodarja« odgovarja neki »pismouk« na popolnoma stvarno poročilo o mislihu v 26. številki »Jutra«. Temu »modrijanu« naslednje je dr. Sloga jači. nesloga lačič! Ker se družim tega gesla in ga tudi kolikor mogoče izvajam, vas boll. Kaj pravim »vas« — saj vas je samo še peščica, ki mislite, da obstoja delo za narod v tem, da selete prepri in razdor, se pehate za nekaj, kar je nedosegljivo in našemu, lik že dovolj zastavljenu ljudstvu kvavno. Boja hočete! Ni vam prav, ako je človek pravičen, pošten in odkrit. Užaljeni ste, ker sem v naprednem časopisu priznal, da so bili ex. mislonarji oznajevalci božje besede in ne strankarski hrjaskiči. To vas boli. In se gospoda župnika vlačite v zadevo in ga hvalisate! On je res zaslužen mož, a njegovih zaslug nečete priznati ravno tam, kjer bi bilo na mestu. Le pomislite nazaj, kako ste zbirali proti njemu pdpisce, kako ste se takrat osramotili in blamirali itd. Zdalj ga pa hnavsoko hvalite! Da, zaslužen ima g. župnik, — a vi jih boste spoznali šele, ko ga več ne bo! Mi ga pa spoštujemo še sedaj in ne bomo nikdar zbirali proti njemu podobov ter ga homo branili, če treba tudi proti vam! Zapiomnite si to in bodite ljudje pošteni ter verjemite, da s hnavsčino nikdar in nikoli več ne boste sledili našega ljudstva. Svita se!

Obvestilo
Družabniki javne trgovske družbe »Smreka« Franc Hrovat & Co. v Vavti vasi: Ivan Nose in Franc Drobnič iz Rumanje vasi, Matija Kren iz Vavte vasi in Franc Hrovat star. iz Vavte vasi sporočajo, da nima Franc Hrovat ml. iz Rumanje vasi pravice zastopati družbo in sklepati v njenem imenu nikakih kupčij in da ne prevzamejo za od njega sklenjene kupčije nikakih obveznosti. Vavta vos, dne 25. februarja 1926.
Ivan Nose s. r., Franc Drobnič s. r., Matija Kren s. r., Franc Hrovat s. r.

Izjava
Spodaj podpisana preključem, da nisem plačnica za Alojzija in Jožeta Štruklja, ki delata dolgove na moje ime.
ŠTRJOF MATILDA.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.— Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Drivedity
Venček privatn. namočencev v Celju (trg. nastavljen) se vrši v nedeljo 28. februarja v mali dvorani Celjskega doma ob 9. uri, na kateroga se vabijo vsi ljubiteljski plesa Štra peljubijske celjske »Hilija«. Vstopnina 10 Din, ker je tiisti dobiček namenjen za brezposelnost. Hano, se preglašila hvalek-sno sprejemajo. — Poselnih povabil se ne bo razpoljalo. 4376

Dobrih vin in jabolčnika
veljo množino proda Janez Vidica, Breg pri Ptuj. 4538

Sokolsko društvo na Jesenicah
uprijeti to soboto in nedeljo ob 20. uri dr. Novakovo uokovito dramo »Večja« ki je imela pred tem leti za istem odru velik uspeh. 4504

Službe (doba)
Izvežban šofer s daljšo prakso za »Ford« se tako sprejme v stalno službo. Naslov pove uprava »Jutra«. 4464

Manufakturst
v nekaj kapitala za sonde- lito se tako sprejme v stalno službo. Naslov pove uprava »Jutra«. 4429

Snažilec jedilnega orodja
se sprejme v hotela »Slon«. 4432

Za slikarstvo nadarjenega dečka
se sprejme v hotela »Slon«. 4571

Mladenič
star nad 18 let, ali voja- kine prost, tizen, pošten in krepak, se sprejme v trgovsko hišo na deliti kol čez ali blazne k 1 konja. Goravjal bi tudi druga do- stava dela. Ker je služba stalna, se zahtevajo le najboljša spretnost in pri- robnost. Tako šole ponudbe bi nosilj po »Prifien in politen mladenič na upravo »Jutra«. 4597

Periektna sobarica
sredina in postena, ki zna tudi nemško, se sprejme ta- koj. Naj se oglašijo samo takšne, ki imajo dobra do- letna letipričanja. Naslov v upravi »Jutra«. 4373

Pletilka
dobro izurjena se sprejme ta- koj v stalno službo. — Pojtre se v Rožni dolini 4313. 4322

Zobotelniško vajenko
ki je dovrčila meščansko kolo, se sprejme. Naslov v upravi »Jutra«. 4525

Modistinja
samostojna moč, za Novi Sad, se sprejme s takoj- šnjim nastopom. Oglašiti se je v modnem salonu Marije J e g l i č, Ljubljana, Slo- mskova ulica 27. 4581

Posredovalnica služb
Kasika Plahuta, Ljubljana, Mestni trg 25/1. 4526

Urarski pomočnik
dobar, se sprejme takoj proti dobri plači v zaselo- be ozumlje. Naslov v upr. »Jutra«. 4526

Gospodinja
katera razume vsa dela pri postavitvi, malja, samo- sko stanovanjski ter knji- govedstva, teli premeniti mesto. — Celjene ponudbe vstani pod »Jutra« pod »Prifien in politenost«. 4543

Službo blaginčar- ke ali prodajalke
mešane stroke išče službo. Naslov pove uprava »Jutra« pod »Prifien in politenost«. 4514

Šnitfresar
izurjen, išče službo v to- varni za čevlje. — Celjene ponudbe na upravo »Jutra« pod »Prifien in politenost«. 4516

Fina šivilja
gro hivat na dom fina in navadna dela. Naslov pove uprava »Jutra«. 4594

Šofer-mehanik
dobar vozač, ki govori tri jezike, išče službo za ta- koj. Celjene ponudbe na upravo »Jutra« pod »Prifien in politenost«. 4529

Natakarica
ki zna nekoliko šivati, išče mesto za 1. ali 15. marec. Gro tuda na delo. Naslov pove upr. »Jutra«. 4495

Nov agregat
110 V 17 A, so ugodno prod. Dopise pod značko »Agregat« na upr. »Jutra«. 4501

Ptičja kletka
nova, lepa se proda. — Naslov pove uprava »Jutra«. 4493

Več spalnih oprav
je hrastovega, orohovega in mehkega lepa po nizki ceni proda Josip Kurrik, Zg. Šiška 51. 4491

Svileni klobuki
najmodernejši v vseh mo- dnih barvah se dobe od 120 Din naprej pri Z. Mahnič- Gorjanc, Kopitarjeva ul. 1. Istešolan se sprejemajo vsi popravila. 4560

Velikonočne razglednice
in druge, pišemski papir lid na debele in drobne kupte a a j o s e j e p r i l. Fevalcen v Ljubljani, Zidovska ulica. 4466

Dve moški kolesi
se prodata v Ljubljani, Bleivrska cesta št. 3/III. denno. 4485

Kje kupiš najceneje?
V Šentpeterskem bazaru, Ljubljana, Martiнова c. 8, kjer dobiš manufakturno blago po skrajno nizki ceni. — Prilite in prepričajte se. 4529

Obleka
Nov kakot, bel telovnik in modno blaže za srednje va- likoga gospoda, se po zelo ugodni ceni proda. Poltvo se pri Čobovini, Poljanska cesta 13. 4553

Moško kolo
dirkalno, znamke »Waffen- rad«, izvrstno ohranjeno, in fine 4526

Volna se proda
Naslov pove uprava »Jutra«. 4347

Za eno tretjino pod nabavno ceno
prodajam radi odpotovan- je popolnoma novo posteljo, sedmo osmarje veliko smaro iz druge lesa; foto- aparat 9 X 12 v vsmi po- strojnim, dalje šivalni stroj »Singer« (Hollmaschi- ne) za čevljarje. Naslov v upravi »Jutra« pod značko »Trešnje cene«. 4571

Kupim
Vsakokratno zlato kupuje po najvišjih cenah Černe, juvečir Ljubljana, Wolfova ulica 3 64

Steklenice
»Rogaška Slatina« očistene, v vseh velikostih kupuje »Zora«, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 2. Postojne ponudbe z navedbo velikosti in razpoložljive množine. Cene po dogo- voru. 3249

Motorno kolo
malo rabljeno, od 3 HP naprej. Ponudbe pod »Kifromotorno kolo« na upravo »Jutra«. 4499

Stružnico za les
(drakal) kupimo. Ponudbe z navedbo cene na naslov: A. Sinkovec, d. d. Group- Uje pri Ljubljani. 4503

Kupi se dinamo
15-20 k. s. z napetostjo 110 V, istosmerni tok. — Naslov pove uprava »Jutra«. 4529

Železna postelja
slojstava, s takoj kupl. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Postelja«. 4524

Hiša v Ljubljani
na prometni cesti, v kateri je dobro ideoča gostilna, se prod. Naslov pri po- družnici »Jutra« v Mariboru. 4346

Enodružinsko hišo
v dobrem stanju, s nekli- liko vrta kupim — najraje v Šiški. Dopise na upravo »Jutra« pod značko »Ta- kojane plašilo«. 4570

Majhna kmetinja
in lepa domačija z velikim sadnim vrtom in velikim zadnim žebelarstvom v ugodni legi, 15 minut od Novega mesta se proda. — Podla se tudi samo kmetija ali samo žebelarstvo s 200 kg tržanega medu. Pojasilni- da dejata Brata U d o v e, strojno mizarstvo v Novem mestu. 4500

Hišo
s velikimi kletmi in vrtom na Jelici št. 68 ugodno prodam. — Pojasilna daje lastnik istotam. 4817

Prostovoljna družba
Dne 1. marca 1926 ob 10. dopolnisa se proda na levo mestu, 10 minut od klev- dverja Mokronog veleposveto 4506

Enodružinsko vilo
(majhna) kapim v bližini mesta Ljubljane, ter plač- noma v gotovini. Ponudbe z navedbo cene na upravo »Jutra« pod »Lastni dom«. 4508

Lepa, zračna soba
se odda v enem ali dveh mesecih. Naslov pove uprava »Jutra«. 4543

Opremljeno sobo
pe možnosti v bližini so- dišne, išče soliden gospod ali posameznik. Celjene ponudbe s peregi pod značko »V bližini sodišne« za upr. »Jutra«. 4597

Pri boljši obitelji
išče gospodinja separa- ciono sobo s dobre hrano. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Štafno«. 4597

Razno
Oddajte takoj moške slannike v snaženje 8599

Dve veliki sobi
pripravni za pisarno, se oddata v najem s 1. mar- cem na Aleksandrovi cesti. Ponudbe na poštni predal št. 4. 2947

Ruski Tisk, d. o. z.
prodaja ruske knjige, bele- tristične in strokovne, mu- zikalije, razglednice, kose, kritič. Ambulantna knjižni- ca, antikvariat. Pisarna v Wolfovi ulici 1/1, skladišče v suterenu, prostoriš Jurtra- sko-Podunavske banke. 4453

Krojač
s nekaj kapitala se išče kot družabnik. Biti v sta- dinu mesta za 1. marec. — Cena postranska stvar. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Separirana 2090«. 4460

Družabnik (ca)
s 25-30.000 Din se sprejme takoj za trgovino s meš. blagom. Naslov pove upr. »Jutra«. 4553

Kratek klavir
se po nizki ceni proda na Gosposvetski cesti 13/II. Vrsta 107. 4540

Lepa, solčna soba
parketirana, z 2 posteljama se takoj odda. Naslov pove uprava »Jutra«. 4563

Mesečno sobo
14 m², 10-15 minuti od pošte, separiran vhod in elektrika, oddam za 300 Din. Trnov- ska ulica 15. 4516

Opremljena sobica
se takoj odda gospodu. — Naslov pove uprava »Jutra«. 4509

Akademik
išče sobo z zajtrkom na mirnem kraju. Naslov pove uprava »Jutra«. 4508

Dve prazni sobi
se takoj oddata skupaj ali posamezno. Naslov v upravi »Jutra«. 4507

Sostanovanci
se sprejmejo na stanovanje v Florjanski ulici št. 13, I. nadst. 4490

Prazna soba
1 velika, ali 2 manjši, se išče. Ponudbe z navdjem »Pomlad 2810« na upravo »Jutra«. 4495

Kot sostanovalko
sprejemam šiviljo brezplačno proti uslugi. Hrenova ulica št. 19, prišiljeje. 4522

Soba za 2 osebi
s hrano se odda pri realki. Naslov pove uprava »Jutra«. 4535

Sobo z 2 posteljama
in prostim vzhodom, oddam s 1. marcem gospodom. — Naslov pove uprava »Jutra«. 4519

Pri boljši obitelji
išče gospodinja separa- ciono sobo s dobre hrano. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Štafno«. 4597

Kdor hoče spoznati mesta in kraje v Hrvaški, Bosni, Vojvo- dini, Srbiji, Dalmaciji itd., naj naroči A. Melik: Jugoslavija Zemljepisni pregled. II. del. Na 524 straneh podaja knjiga, ki ji je priložen tudi zemljevid, podoben popla naše države. Knjiga velja s poštnino vred 52 Din, boljša izdaja 67 Din 50 p. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica št. 54

Sax Rohmer:

Rdeči detektiv

40. poglavje.
Kita se zvije.

V notranji sobici je bilo temno. Gost dim je oviral dihanje. Teško, enakomerno hropenje je prihajalo iz hota, kjer je stala postelja, toda Kerry ni imel pojma, kdo bi se bil v sobi. Domišljija mu je nadomestila, kar ni mogel opazovati. Umirajoča gospa Monte Irvin je ležala v postelji, in nekdo ali nekaj se je nahajalo sključeno za Kerryjem na divanu, pred katerim je ležal na tleh na rogoznici. Roke, ki jih je imel zvezane na hrbtu, so ga zelo bolele. Zvezane jih je imel v zapestju, noge pa v gležnjih; ker je bil pa konec vrvi potegnjene od rok do nog, si ni mogel prav nič pomagati. Za njegovo ognjevitost naravo je bil ta položaj nekaj, kar ga je dražilo do blaznosti. Razen tega so mu bili privezali njegov robec tesno okoli glave ravno čez usta in med zobe so mu utaknili velik lesen zamašek, ki je imel neprijeten zdravilski okus, tako da ni mogel govoriti ni mogel.

Kako dolgo je tako ležal, ni mogel natančno presoditi, toda dolge ure, v katerih je mislil, da bo zblaznel, so morale preteči, odkar se je dal pod vplivom Kitajčeve pištole voljno povezati od gospe Sin. Najprvo si je v svojem moškem ponosu predstavljal, da mu bo težko raztrgati vezi, ki jih je napravila ženska. Ko ga je pa zvalila na stran in potegnila vrv od nog do rok ter jo tesno zadržala, se je vdal v svojo usodo.

V temni drugi sobi, kamor ga je bil zavelkel Sin Sin Wa in kjer je sedaj ležal, je poslušal glasove, ki so prihajali iz prve sobe: hripavi, večkrat jezni glas židinj iz Cube in globoke glasove Kitajca, ki se ni dal spraviti iz ravnotežja. Nepristano zdihovanje ženske na postelji se je večkrat mešalo z drugim oddaljenim glasom, ki ga Kerry dolgo časa ni mogel določiti. Slednjič pa je spoznal, da je to voda, ki šumi pod ladjedehnico. Moral je biti ravno čas plime. Kavka je molčala, kajti bila je zaprta v pokriti kletki. Iz daljave se je od časa do časa čulo tuljenje parnih siren in enkrat je začul delovanje vijaka, ki mu je povedalo, da se velika ladja vozi po reki.

Kerry je opazil, kako sovražno so se svetile oči gospe Sin. Imel je občutek, da je nevarna kot divja zver. Obnašanje Kitajca mu je pa bila uganka. Na videz ni kazal nobenega sovraštva. Kerry je opazil v njegovem edinem očesu blesk nekakega tajnega, čudnega

sporazuma, ki ni bil v nikaki zvezi z neprestanim smehljanjem Sin Sin Waja. Ta možak, mož morilke, ki je svoj zločin sama priznala, brezdvomno načelnik opojniške družbe, katere skrivališče je bilo obdano od policijskih agentov, je bil isti Sin Sin Wa, ki je smehljaje ponudil svoja zapestja, ko ga je hotel Kerry pri prvem srečanju ukleniti.

Tu in tam je Kerry čul, kako je s tihim glasom prepeval svojo pesem, in dvakrat ga je njegova žena radi nje sirovo nahrulila. Toda čemu je Sin Sin Wa prepeval? Ali je imel upanje, da uide? V slučaju vsakega drugega zločinca bi bil Kerry odgovoril »Ne!«, toda stvar je bila druga s tem Kitajcem, ki je ušel iz hiše, katero so stražili štirje detektivi. Iz tega je že bilo razvidno, da navadne policijske metode pri njem niso mogle ničesar opraviti. Možak, ki je spremenil elegantno opijsko kadilnico v umazano, zapuščeno hišo, in to brez vsakega sledu in v najkrajšem času, je bil zmožen izvršiti še druge čudeže, in slednjič bi se Kerry prav nič ne čudil, če bi se Sin Sin Wa v trenutku spremenil v omaro, ali pa neviden izginil skozi debele zidove.

Da bi Seton paša ali kak policijski agent prišel na skrivnost Sam Tukove kleti, na to Kerry niti mislil ni. Kaj se bo zgodilo, si ni mogel predstavljati. Še manj pa, ali ga bodo pustili pri življenju. Priznanje zločina, ki ga je Kitajec na tako čuden način izsilil iz svoje žene, je smatral Kerry za ključ nadaljnih tajnosti, toda vsa zadeva je bila tako zelo zapletena, da ni prišel do jasnih misli.

Tako je ležal Kerry, prvič ujet v svoje življenje, in ni mogel razumeti, kdo ali kaj leži na divanu za njim, kajti dotično bitje ali stvar je bila popolnoma mirna. Iz tega razmišljanja ga je zbudil preprič med gospo Sin in njenim možem.

— Pusti žival pokrito! je hripavo kriknila.
— Ting-a-Ling hoče včasih tudi malo luči, je s tihim glasom odgovoril Sin Sin Wa.

— Halo! Halo! je veselo zakričala kavka.
— Spati moraš, Ting-a-Ling, je zamrmral Kitajec. Gospej Sin ni všeč, če govoriš.

— Sežgi ga! je kričala ženska. Sežgi enooko strašilo!
Ko pa je vstopil Sin Sin Wa z gorečo svetilko v notranjo sobo, se je smehljaj kot vedno in njegovo obličje ni kazalo, da bi bil razburjen.

Sin Sin Wa je postavil svetilko na mavriško mizico, ki je včasih stala za divanom v opijskem svetišču gospe Sin v »Hiši stoterih naslad.« Pomenljivo je pomežiknil Kerryju, česar si ta nikakor ni mogel razložiti. Roke je držal skrite v svojih dolgih rokavih in

nekaj časa je gledal ženo, ki je ležala v postelji, potem pa je dejal tiho:

— O, umrla pa ne boš, lepo moje dete. Preveč si jemala »belega snega«, hoi, hoi... Hudobna žena te je hotela umoriti, toda Sin Sin Wa ni tako hudoben!

Njegova debela, izredno dolga kita mu je visela preko hrbta in se svetila v žarkih svetilke. Stal je pri postelji in se sklanjal čez Rito Irvin. Vsled svoje lege na tleh Kerry ni mogel videti gospe Irvin, ki je neprestano zdihovala. Tako je spoznal, da si ni svesta Kitajčeve prisotnosti.

— Naprej, stari norec! se je začul hripavi glas gospe Sin iz sedme sobe. V kakih desetih minutah bomo dobili znak za odhod... Ali je lutka že poginila?

— Ne bo umrla, je zamrmral Sin Sin Wa. Prekrasna je!
V trenutku, ko je bil izgovoril te besede, je stopil Seton paša v prazno poslopje, ki je bilo zgoraj in našel jerebičarja, ki je praska po tleh. Ko je Sin Sin Wa stal pri postelji nesrečne žene, ki ni hotela umreti, je pes, vznemirjen vsled Setonovega prihoda, prenehaj cviliti in praskati ter začel lajati.

Oddaljeno lajanje se je čulo tudi doli v podzemlje.
Kerry je napel svoje mišice in skušal zakričati, a ni šlo... je srce mu je divje razbijalo v prsih. Popolna tišina je vladala v prednji sobi. Sin Sin Wa se ni premaknil. Spet je lajal pes, potem pa je divje kriknila kavka:

— Halo! Halo! Sin Sin Wa! Policija! Policija!
Nato so se čuli nagle stopinje, škrtanje, kot bi nekdo nekaj odpiral in slaboten Kavkin klic:

— Sin... Sin... Wa!
Besede so se končale z žalostnim krikom in divjim udarjanjem kril. Sin Sin Wa se je obrnil, odhitel v prednjo sobo in zaprl vrata za seboj.

Obstal je med praznimi zaboji in opazoval prizor.
Gospa Sin, ki je klečala poleg odprte kletke, katero je bila postavila na tla, je ravnokar vstajala. Pri njenih nogah in ne daleč od Sama Tuka, ki je nepremično sedel v svojem naslonjaču poleg peči, je ležal gibajoč se kup črnega perja. Posamezna peresa so bila raztresena okoli po tleh. Kavkine peroti so slabotno enkrat, dvakrat udarile, potem pa se niso ganile.

Sin Sin Wa je tiho spregovoril neko kitajsko besedo, izvlekel svoje roke iz dolgih rokavov, stopil naprej izza kupa praznih zabojev in se spustil na kolena na tla poleg ptiča. Dotaknil se ga je s svojimi dolgimi prsti, ga dvignil in gledal v njegovo edino oko, ki je postajalo stekleno in motno, kot drugo. Smehljaj je izginil iz obraza Sin Sin Waja.

Vsem učiteljem in učiteljicam Slovenije.

1232 a
Ako hočete Vaš mesečni dohodek na realen način poboljšati, pišite na upravo „Jutra“ v Maribor pod „Pomoč 1926“.

NAJBOLJI LEK ZA KURJE OČI

SMRT ŽULJEVIMA

Zahtevajte samo originalni „Smrt Žuljevima“! U apotekama in drogerijama 1 zavoj 10 Dinara. LABORATORIJA LAMICO, Beograd, Kondina 11.

Industrijalci!

Ljubljanska trdnjava, protokoltrana, strogo solidna, prevzame razpečavanje oziroma zalogo primernih izdelkov domače industrije za Ljubljano, oziroma Slovenijo. Ponudbe pod „Ljubljana“ na oglasni zavod Kopitar, Ljubljana, Čopova 21.

Ni vse zlato,

kar dobite iz inozemstva! O tem se lahko prepričate, ako primerjate izdelke in cene poslovnih knjig knjigovodnice K. T. D. v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6 (II. nadst.). 43 I in pa tuje blago.

Zastoni! dobite uro na 15 rubinov ali srebrno cigaretno dozo poleg tovarniških cen, če kupite eno obleko, obleko za otroke ali posamezne hlače etc. v naši detajlni trgovini na Erjavčevi cesti št. 2.

Oglejte letake!
Konfekcijska tovarna
FRAN DERENDA & CIE,
LJUBLJANA.

Stoewer Najpopolnejši šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri Lud. Baraga, Ljubljana, Solenburova ulica 6/r. Brezplačen pouk, 15-letna garanca. Telefon št. 980.

Srečke državne razredne loterije

se dobijo lahko še za III. razred XI. kola pri Zadrugi hranilnici, Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Cela srečka III. razreda stane Din 240—
Polovična 120—
Četrtrinska 60—

Zunanji naročniki naj blagovolijo odpadajoči znevneprej nakazati, da se jim pravočasno dostavijo srečke.

Žrebanje 5. in 6. marca 1926.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Klišeeje vseh vrst

v poljubni velikosti za vse vrste eno- in večbarvnega tiska izdeluje v kratkem času

„JUGOGRAFIKA“ KLISARNA
V LJUBLJANI, SV. PETRA NASIP ST. 23.

Naročila sprejema tudi oglasni odtisek uprave „Jutra“, Prešernova ulica 4.

Mr. Ph. RUDOLF RAMOR
lekarnar v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 36

naznanja p. n. občinstvu, da je preselil svojo lekarno v palačo okrožnega urada za zavarovanje delavcev na isti cesti (nasproti Sodne palače) ter jo popolnoma na novo in moderno uredil.

Najbližja lekarna za vse, ki prihajajo na Glavni kolodvor.

VSE LJUBITELJE JURČICEVIH ROMANOV opozarjamo, da je izšel

Jurčičevih spisov 4. zvezek.

Urednik dr. Ivan Prijatelj.

Vsebina: Urednikov uvod — Gollida. Hiš mestnega sodnika. Nemški valpet. Dva brata — Božidar Tirtelj — Kozlovska sodba — Črti iz življenja polit. agitatorja — Sin kmetijskega cesarja — Sosedov sin — Urednikove opombe — Str. 475.

Broširana knjiga velja Din 72—, v celo platno vezana 86—, v polfrancosko usnje vezana 92—.

Naroča se v Knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani Prešernova ulica nasproti glavne pošte.

Prvovrstna moška pisarniška moč

popolnoma perfekten korespondent v slovenskem in nemškem jeziku (prednostno znanje srbohrvaščine), strojepisec in stenografist, dober knjigovodja, je z večletno prakso, se išče.

Pogoji: trezen, soliden, neoženjen, vojaščine prost. Nastop takoj ali po dogovoru. Na nekvificirane in nezadostno izvežbane moči se ne more ozirati. — Ponudbe z navedbo referenc, prepisi spričeval in zahtevo plače pod „Vesten 14“ na upravo „Jutra“.

Podeželske odre

opozarjamo na veseligr v enem dejanju (4 osebe)

POPEK

Za predpust izdana. (Cena 15 Din).

(V istem „Odru“ je še enodejanka: „Bogatin in smrt“.)

Knjigarna Tiskovne zadruga v Ljubljani.

Na obroke in posodo prvo svetovna fabrikate: STEINWAY, FÜRSTER, BÜSSELDORF, F&A. Originali STEINWAY itd. dobite let pri muziko-strokovnjaku (bivšem učitelju Glasbene Matice)

ALFONZ BREZNIK
Ljubljana, Mesni trg 3, poleg magistrata.

letolam najbogatejša izbira vsakovrstnih godal, močnatih violin in najfinjših strun.

Najpopolnejša trdnica Jugoslavije!

Svetovna panorama **Maribor.**

Dezele in ljudstvo od 24. t. m. naprej iz Španije v Meksiko i Velezanimivo

Orehe

po najugodnejši cenah se dobi pri Franc Matheisovi nas v Brežcah.

Pogubo vsaki družini

prinašajo nalezljive bolezni. Kako se jih ubraniti izveste iz knjige Dr. Josip Tičar: **Boj nalezljivim boleznim**

Cena s poštnino vreden Din 1950

Naročila na knjigarno Tiskovne zadruga v Ljubljani.

Naznanilo.

P. n. cenj. občinstvu vlijudno naznanjamo, provzavamo z 28. februarjem 1926 obveznato gostilno pri „Zvezdi“ v Sp. Šiški, Celovška cesta št. 72

Točila bova najboljša namizna vina, pristni dolenjski cviček, fini lutomerčan i dr. Vsak dan sveže pivo v sodčkih in steklenicah. Izborna meščanska kuhinja. — Na razpoložvedno gorka in mrzla jedila. Sprejemajo se abonenti na hrano. Postrežbo točna, cene solidne.

Za mnogobrojen obisk se priporočava

1211-a **FRANC in ANA MEHLE**

Radio-telegrafist

dobi stalno mesto pri podjetju v Ljubljani. — Reflektira se samo na prvovrstno moč. — Pismene ponudbe s referencami na upravo „Jutra“ pošiljajte na „Radio telegrafist“.

Pisalno mizo

eventualno še kake druge pisarniške mobilije, dobro ohranjene iščem za takoj. — Pismene ponudbe pod „Pisarniško pohištvo“ na upravo „Jutra“.